

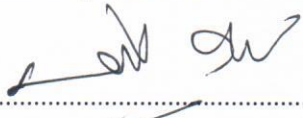
การศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2

กัลยา เจริญมี

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ตุลาคม 2560
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

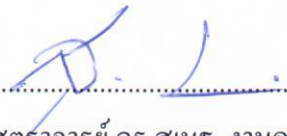
คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ กัลยา เจริญมี ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ดร.ชัยพจน์ ริกงาม)

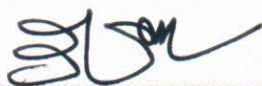
คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

.....ประธาน
(ดร.ชัยพจน์ ริกงาม)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิมสวาสดี)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)

วันที่ ๒๕ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก ดร.ชัยพจน์ รั้งงาม อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวัสดิ์ กรรมการสอบงานนิพนธ์ ที่กรุณาให้แนวคิด คำปรึกษา คำแนะนำ ตลอดจนช่วยเหลือในการตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อีกทั้งยังส่งเสริมให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาวิจัย และการเขียนงานนิพนธ์ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ดร.สุกิจ โพธิ์ศิริกุล ดร.บุญยกุล หัตถกิติ และ นายสมพร ชูก้อนทอง ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ รวมทั้งให้คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ นอกจากนี้ ยังได้รับความอนุเคราะห์จากผู้บริหาร และครูผู้สอนในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย ทำให้งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เป็นอย่างสูง ที่ให้คุณค่าและประโยชน์ของงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบให้เป็นกตัญญูตาแก่ บิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือ เป็นกำลังใจ ตลอดระยะเวลาในการทำวิจัยนี้จนประสบความสำเร็จด้วยดี

กัลยา เจริญมี

58950110: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: การประกันคุณภาพภายใน/ เครือข่ายกรมหลวงชุมพร

กัลยา เจริญมี: การศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่าย
กรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 (INTERNAL
QUALITY ASSURANCE FOR SCHOOL NETWORK KROMALUANG CHUMPHON
UNDER RAYONG PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 2) คณะกรรมการ
ควบคุมงานนิพนธ์: ชัยพจน์ รักราม, กศ.ด. 100 หน้า. ปี พ.ศ. 2560.

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการประกันคุณภาพภายใน
ของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง
เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียนและประสบการณ์ในการสอน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
ครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง
เขต 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 145 คน ตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่
และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-608) โดยการใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified
random sampling) ตามขนาดโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม
มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ จำนวนทั้งหมด 31 ข้อ
มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .26-.92 ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .95 สถิติที่ใช้
วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบค่าที (t-test)
และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัยพบว่า

1. การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยสามลำดับ ได้แก่ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษา
ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด และด้านการรายงานคุณภาพการศึกษา
ประจำปี
2. เปรียบเทียบการศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่าย
กรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตาม
ขนาดโรงเรียนและประสบการณ์ในการสอน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ
ทางสถิติ

58950110: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: INTERNAL QUALITY ASSURANCE/ KROM LUANG CHUMPHON NETWORK

KANLAYA CHALERNMEE: INTERNAL QUALITY ASSURANCE FOR SCHOOL NETWORK KROMALUANG CHUMPHON UNDER RAYONG PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 2. ADVISOR: CHAIPOT RAK-NGAM, Ed.D. 100 P. 2017.

The purposes of this research were to study and compare internal quality assurance in the school under the Rayong Primary Education Service Area Office 2. The samples were 145 teachers in Krom Luang Chumphon network under Rayong Primary Education area office 2. The research instrument was a 5-level ratings scale questionnaire. The means, standard deviation, *t*-test and One-way ANOVA were employed for data analysis.

The research findings were as follows.

1. The results of the study internal quality assurance for network of Kromaluang Chumphon under the Rayong Primary Education Service Area Office 2, were at a high level. The most highest three mean scores were: the implementation of the educational development plan, assessment of the quality of education according to the prescribed standards, and the annual quality of education report, respectively.

2. When compared the study internal quality assurance for network of the school by experience of teachers, there was no statistically significant difference. When classified by school size, there was also no statistically significant differences.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
คำถามในการวิจัย.....	3
สมมติฐานของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
สภาพทั่วไปของการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร	
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 2	8
แนวคิดทฤษฎีการประกันคุณภาพทางการศึกษา.....	13
การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.....	32
ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	48
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	50
3 วิธีดำเนินการวิจัย	54
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	54
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	55
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ	55
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	57

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	58
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	58
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	59
สัญลักษณ์ที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล	59
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	59
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
5 สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ	71
สรุป	71
อภิปรายผล	73
ข้อเสนอแนะ	78
บรรณานุกรม	79
ภาคผนวก	84
ภาคผนวก ก	85
ภาคผนวก ข	89
ภาคผนวก ค	93
ประวัติย่อของผู้วิจัย	100

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดโรงเรียน	55
2	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการสอน.....	60
3	คะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 โดยรวมและรายด้าน	61
4	คะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษา โดยรวมและรายข้อ.....	62
5	คะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด โดยรวมและรายข้อ.....	63
6	คะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี โดยรวมและรายข้อ.....	64
7	คะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน โดยรวมและรายด้าน.....	66
8	การวิเคราะห์การเปรียบเทียบการศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน โดยรวมและรายด้าน	67

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
9	68
<p>คะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษาการประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน</p>	
10	69
<p>ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบการศึกษาการประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน</p>	
11	90
<p>ดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง การศึกษาการประกัน คุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 2</p>	
12	92
<p>ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง การศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 2</p>	

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
2 องค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	38
3 ห่วงโซ่คุณภาพการจัดการศึกษา.....	39

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบัน โลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และรุนแรงในทุกมิติทั้งทาง สังคม เศรษฐกิจ การเมือง และเทคโนโลยีอันเป็นผลมาจากการพัฒนาเทคโนโลยี สารสนเทศ และการปรับเปลี่ยน โครงสร้างเศรษฐกิจการเมือง โลก มีผลทำให้ประเทศต่าง ๆ ในโลกต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน และมีความเชื่อมโยงระหว่างกันมากขึ้น ทำให้ประเทศต่าง ๆ ต้องพยายามปรับเปลี่ยนและดำเนิน นโยบายให้เท่าทันกระแส ความเปลี่ยนแปลง เพื่อให้ประเทศของตนสามารถยืนหยัดอยู่ได้ ในสังคมโลกอย่างมีศักดิ์ศรี คุณภาพของประชากรเป็นปัจจัยสำคัญที่จะสนับสนุนการขับเคลื่อน นโยบาย ไปสู่ความสำเร็จ และสามารถแข่งขันกับนานาชาติได้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552, หน้า ก)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดสาระที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษาไว้ในหมวด 6 มาตรฐานและการประกัน คุณภาพการศึกษา ในมาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและ มาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายใน และระบบการประกัน คุณภาพภายนอก ระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนด ในกฎกระทรวง มาตรา 48 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร การศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงาน ต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและ มาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก เห็นว่าเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติ ภารกิจของสถานศึกษา ตามคำร้องขอของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษาหรือบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกที่สำนักงานดังกล่าว รับรอง ที่ทำการประเมินคุณภาพ ภายนอกของสถานศึกษานั้น และมาตรา 51 ในกรณีที่ผลการประเมินภายนอกของสถานศึกษาได้ ไม่ได้มาตรฐานตามที่กำหนดให้สำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา จัดทำข้อเสนอแนะ การปรับปรุงแก้ไข (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2547, หน้า 29-31) ดังนั้น สถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ต้องมีการกำกับ ติดตามความก้าวหน้า ของผู้เรียน ชั้นเรียน งานทุกด้านของสถานศึกษา และ การปรับปรุง โครงการ/ แผนการต่าง ๆ

และมีการตรวจสอบเพื่อให้เกิดความชัดเจนที่จะสร้างจุดแข็ง กำจัดข้อบกพร่อง และเลือกจัดลำดับจุดพัฒนา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา (สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์, 2542) ให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่งในสังกัด จากข้อมูลการประเมินต่าง ๆ ทั้งประเมินภายนอก การนิเทศกำกับติดตามการดำเนินงานของสถานศึกษา ผลการประเมินระดับชาติ ดังกล่าวข้างต้น พบว่า คุณภาพของสถานศึกษามีคุณภาพอยู่ในระดับต่ำ จึงเป็นปัญหาสำคัญประถมศึกษาต้องนำข้อมูลมาทบทวน เพื่อหามาตรการ วิธีการในการพัฒนาคุณภาพ สถานศึกษาของสถานศึกษาทุกแห่งในสังกัด ในฐานะที่เป็นหน่วยปฏิบัติที่สำคัญที่สุด ให้มีการบริหารและจัดการให้เกิดการขับเคลื่อนไปภายใต้ภาวะการณ์ที่เกิดการเปลี่ยนแปลง การประเมินสถานศึกษานับว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ใช้ในการให้ข้อมูลย้อนกลับสู่สถานศึกษาเพื่อนำไปเป็นข้อมูล ในการพัฒนาสถานศึกษา ไครเยอร์ (Cryer, 2002, p. 201) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษา คือ แผนงาน และปฏิบัติการทั้งหลายที่เป็นระบบ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าการศึกษาระดับประถมศึกษาจะสนองต่อคุณภาพที่กำหนดไว้

ความสำคัญของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร ซึ่งพบว่า บุคลากรในโรงเรียนเครือข่ายกรมหลวงชุมพร ที่ยังไม่มีความพร้อมในการดำเนินการ ยังต้องการที่จะได้รับการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนรับการประเมินภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาที่กำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ แต่ในทางการปฏิบัติที่เป็นจริงแล้วการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษายังมีการดำเนินงานได้อย่างไม่เต็มที่เท่าที่ควร เช่น การดำเนินงานด้านการปฏิบัติงานของสถานศึกษาเอง บุคลากรภายในโรงเรียนไม่ค่อยให้ความสำคัญและส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจในรายละเอียดในแต่ละตัวบ่งชี้ และประการที่สำคัญในด้านการรายงานการประเมินของสถานศึกษาเอง พบว่า ข้อมูลไม่เป็นปัจจุบันทำให้การประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาด้อยคุณภาพ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2, 2559, หน้า 11)

จากปัญหาดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยเห็นความสำคัญของการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพราะเป็นระบบที่สร้างความมั่นใจให้ทั้งผู้บริหาร และสร้างความเชื่อมั่นให้สังคมว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้คุณภาพตามมาตรฐานอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้สำเร็จการศึกษาต้องมีความรู้ ความสามารถ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดและสังคมต้องการ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 2 ทั้งนี้เพื่อจะได้นำมาผลการวิจัยมาพัฒนาการดำเนินงาน

ปรับปรุงการประกันคุณภาพการศึกษาให้มีคุณภาพต่อไปและพร้อมรับการประเมินภายนอกได้อย่างมั่นใจ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบการศึกษการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน และประสพการณ์ในการสอน

คำถามในการวิจัย

1. การศึกษการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2 อยู่ในระดับใด
2. การศึกษการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของเขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน และประสพการณ์ในการสอน แตกต่างกันหรือไม่

สมมติฐานของการวิจัย

การศึกษการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2 มีความแตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน และประสพการณ์ในการสอน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบข่ายของเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2 ใน 3 ด้าน ซึ่งประกอบด้วย การปฏิบัติงานของสถานศึกษา การประเมินของสถานศึกษาเอง การรายงานการประเมินของสถานศึกษา
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 169 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 2 จำนวน 145 คน ตามตารางกำหนด ขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan 1970, pp. 607-608) โดยการใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามขนาดโรงเรียน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย

3.1.1 ขนาดโรงเรียน จำแนกเป็น

3.1.1.1 ขนาดใหญ่

3.1.1.2 ขนาดกลาง

3.1.1.3 ขนาดเล็ก

3.1.2 ประสบการณ์ในการสอน จำแนกเป็น

3.1.2.1 น้อยกว่า 10 ปี

3.1.2.2 10 ปีขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของเขต 2 แบ่งออกได้ดังนี้

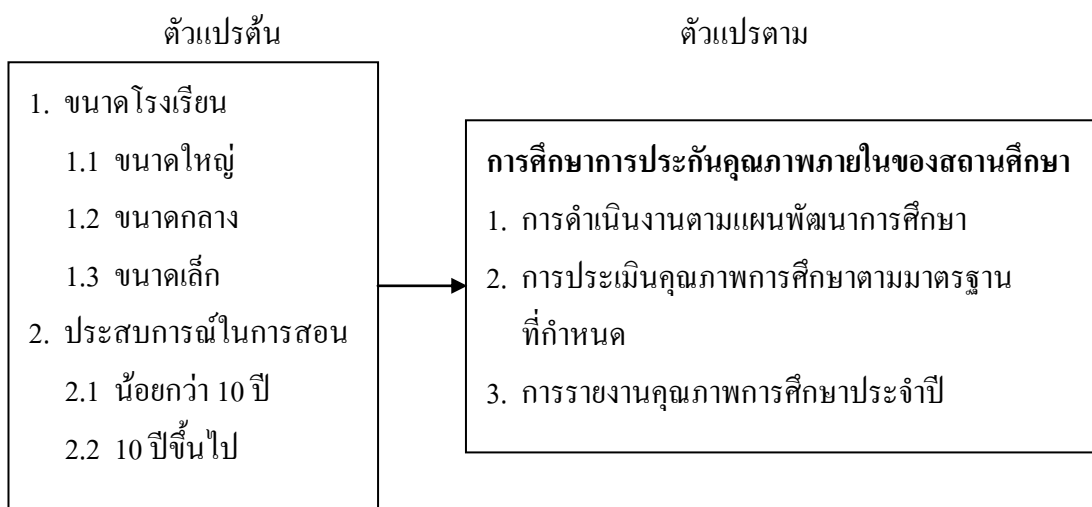
3.2.1 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษา

3.2.2 การประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด

3.2.3 การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากระบี่ของ เขต 2 แบ่งออกได้ ดังนี้ การปฏิบัติงานของสถานศึกษา การประเมินของสถานศึกษาเอง การรายงานการประเมินของสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553, หน้า 9) ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. การวิจัยทำให้ทราบการศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 2
2. การวิจัยสามารถนำมาเป็นแนวทางสำหรับหน่วยงาน ครู ผู้บริหาร บุคลากรทางการศึกษา สำหรับการวางแผน การเตรียมการ การปฏิบัติการ การเตรียมความพร้อมในการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ได้อย่างเหมาะสมเพื่อเป็นประโยชน์มีความรู้ภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของเขต 2
3. ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาได้ทราบถึงสภาพการดำเนินการประกันคุณภาพภายในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 2 ว่ามีส่วนใดบ้างที่ดำเนินงานไม่ปฏิบัติตามระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจ พัฒนา ปรับปรุงแก้ไขการดำเนินการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินการของสถานศึกษาตามกระบวนการจัดการศึกษาเพื่อให้เกิดการปฏิบัติอย่างเป็นระบบเพื่อสร้างความมั่นใจและหลักประกันคุณภาพในการจัดการศึกษาต่อชุมชน ผู้ปกครอง ซึ่งการประกันคุณภาพการศึกษาประกอบด้วย การดำเนินงานใน 3 ด้าน ดังนี้

1.1 การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษา หมายถึง ขั้นตอนการดำเนินงาน แนวทางการปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ การประกันคุณภาพภายใน ได้แก่ การเตรียมความพร้อม กลยุทธ์ในการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา การศึกษาสภาพและดำเนินงานของสถานศึกษา และการทำความเข้าใจกับบุคลากรเกี่ยวกับ ผลการดำเนินงานของสถานศึกษา

1.2 การประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด หมายถึง การกำหนดกรอบ การประเมินเพื่อเป็นแนวทางที่ใช้ในการประเมินผลการดำเนินงานในแต่ละตัวบ่งชี้ โดยมีรายละเอียด เกี่ยวกับวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล แหล่งข้อมูล ประเภทของเครื่องมือที่ประเมิน วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล ช่วงเวลาการข้อมูล และการกำหนดผู้ที่รับผิดชอบ

1.3 การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี หมายถึง การจัดทำรายงานตนเอง (SAR) ให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ เพื่อเป็นการแสดงความรับผิดชอบในการจัดการศึกษา พร้อมทั้งจะรับการตรวจสอบจากการประเมินภายนอก เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาให้มีมาตรฐาน มากยิ่งขึ้น

2. ครูผู้สอน หมายถึง บุคคลที่ทำหน้าที่ครูผู้สอนของโรงเรียนในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 2

3. ขนาดโรงเรียน หมายถึง การจัดขนาดของโรงเรียนเพื่อประโยชน์ในการจัดสรร ทรัพยากรของหน่วยงานต้นสังกัด ดังนี้

3.1 โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 2 ที่มีนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป

3.2 โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 2 ที่มีนักเรียนตั้งแต่ 121-300 คน

3.3 โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 2 ที่มีนักเรียนไม่เกิน 120 คน

4. ประสบการณ์ของครูผู้สอน หมายถึง ระยะเวลาในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการสอน ของครูผู้สอนของโรงเรียนในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 2 ซึ่งจำแนกเป็น 2 ระดับ ดังนี้

4.1 ประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 10 ปี

4.2 ประสบการณ์ในการสอน 10 ปีขึ้นไป

5. โรงเรียนในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร หมายถึง โรงเรียนในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2 จำนวน 15 โรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนชุมชนวัดตะเคียนงาม (โรงเรียนขยายโอกาส) โรงเรียนวัดเนินยาง โรงเรียนวัดคลองปูน โรงเรียนวัดไทรรัตนาราม โรงเรียนบ้านเนินสมบุรณ์ โรงเรียนวัดปากน้ำพังราด โรงเรียนวัดท่ากง โรงเรียนวัดเกาะลอย (โรงเรียนขยายโอกาส) โรงเรียนวัดพังราด โรงเรียนวัดสุขไพรวัง (โรงเรียนขยายโอกาส) โรงเรียนวัดกองดิน โรงเรียนบ้านหนองคู โรงเรียนวัดเขาน้อย โรงเรียนบ้านชำสมอ และโรงเรียนวัดเขาสำรอง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การศึกษาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 2 ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสารและ
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย ดังนี้

1. สภาพทั่วไปของการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 2
2. แนวคิดทฤษฎีการประกันคุณภาพทางการศึกษา
 - 2.1 ความหมายของการประกันคุณภาพทางการศึกษา
 - 2.2 แนวคิดการประกันคุณภาพสถานศึกษา
 - 2.3 ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา
 - 2.4 การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา
3. การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
 - 3.1 ความหมายของการประกันคุณภาพภายใน
 - 3.2 ความสำคัญของการประกันคุณภาพภายใน
 - 3.3 แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
4. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยภายในประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

สภาพทั่วไปของการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 2

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 2 ตั้งอยู่เลขที่ 99/1 หมู่ที่ 3
ถนนสุขุมวิท ตำบลวังห้ว อำเภอแกลง จังหวัดระยอง รหัสไปรษณีย์ 21110 โทรศัพท์ติดต่อ
038-671180 โทรสาร 038-672516 เว็บไซต์ <http://www.rayong2.go.th> สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษากระบี่ของ เขต 2 มีพื้นที่ให้บริการควบคุม ดูแลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตอำเภอแกลง
อำเภอวังจันทร์ และอำเภอเขาชะเมา จังหวัดระยอง มีโรงเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ในสังกัด จำนวน 97 โรงเรียน และโรงเรียนเอกชนในกำกับดูแล 4 โรงเรียน รวม 101 โรงเรียน เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่ การศึกษา มาตราที่ 38 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และมาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2, 2559, หน้า 1)

1. จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน และความต้องการของท้องถิ่น
2. วิเคราะห์การจัดตั้งงบประมาณ เงินอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงาน ในเขตพื้นที่การศึกษาและแจ้งจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้น รับทราบ และกำกับ ตรวจสอบ ติดตามการใช้จ่ายเงินงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าวด้วย
3. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษา
4. กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและในเขตพื้นที่การศึกษา
5. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษา
6. ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุน การจัดและการพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา
7. จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลการศึกษา ในเขตพื้นที่ การศึกษา
8. ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาของเอกชน องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่น ที่จัดรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา
9. ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่ การศึกษา
10. ประสาน ส่งเสริมการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ และคณะทำงานด้าน การศึกษา
11. ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กร หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะสำนักงานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่การศึกษา

12. ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับการภายในเขตพื้นที่การศึกษาที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของผู้ใดโดยเฉพาะ หรือปฏิบัติงานอื่นตามที่มอบหมาย

วิสัยทัศน์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2 เป็นผู้นำแห่งนวัตกรรมจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต ผู้เรียนมีคุณภาพ ตามเกณฑ์มาตรฐาน สืบสานเอกลักษณ์และวัฒนธรรมท้องถิ่น สู่วิถีชีวิตพอเพียง

ค่านิยมองค์กรสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2 มุ่งมั่นที่จะเป็นผู้นำแห่งนวัตกรรมจัดการศึกษาตามภารกิจ ให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ บนภาพลักษณ์ของเด็กะของ 2 กตัญญู รู้หน้าที่ มีปัญญา รักษาวินัย

เป้าหมาย

1. สถานศึกษาได้รับการส่งเสริม พัฒนาระบบการวางแผน และระบบการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ
2. นักเรียนได้รับการพัฒนาคุณภาพอย่างเต็มตามศักยภาพ ใช้รูปแบบการเรียนการสอนแบบบูรณาการที่เหมาะสมกับบริบทโรงเรียน
3. สนับสนุน ส่งเสริม พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ
4. สถานศึกษาได้รับการประกันคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน
5. กำกับ นิเทศและติดตาม ทบทวนภารกิจผลการดำเนินงาน ปรับทิศทางการดำเนินงาน และขยายผลรูปแบบการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพให้ครอบคลุมสถานศึกษาทุกแห่ง

เครือข่ายการศึกษา

เพื่อให้การบริหารการศึกษาดำเนินไปด้วยความคล่องตัว รวดเร็วและสอดคล้องกับนโยบาย จุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 2 จึงได้จัดให้มีการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการในลักษณะเครือข่ายการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 2 จึงได้จัดกลุ่มโรงเรียนในสังกัด 101 โรงเรียน เป็น 6 เครือข่ายตามสภาพสถานที่ตั้งและสภาพภูมิศาสตร์ เป็นผลให้การติดตาม การปฏิบัติงานและการประเมินผลงานเป็นระบบรวดเร็วและถูกต้อง เป็นการประสานงานบนพื้นฐานของความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันภายในเครือข่าย ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่สร้างความเข้าใจและสามารถเห็นคุณค่าของการพัฒนาที่ยั่งยืน อยู่บนพื้นฐานของข้อมูลการแก้ปัญหาและเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการของสถานศึกษาที่แท้จริง จำนวน 6 เครือข่าย ดังนี้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2, 2559, หน้า 1-2)

1. เครือข่ายการศึกษาที่ 1 (เครือข่ายอริยมงคล) ประกอบด้วย โรงเรียน 17 โรงเรียน
 2. เครือข่ายการศึกษาที่ 2 (เครือข่ายแกลงบูรพา) ประกอบด้วย 15 โรงเรียน
 3. เครือข่ายการศึกษาที่ 3 (เครือข่ายกรมหลวงชุมพรฯ) ประกอบด้วย โรงเรียน 15 โรงเรียน
 4. เครือข่ายการศึกษาที่ 4 (เครือข่ายสุนทรภู่) ประกอบด้วย โรงเรียน 19 โรงเรียน
 5. เครือข่ายการศึกษาที่ 5 (เครือข่ายวังจันทร์) ประกอบด้วย โรงเรียน 16 โรงเรียน
 6. เครือข่ายการศึกษาที่ 6 (เครือข่ายเขาชะเมา) ประกอบด้วย โรงเรียน 14 โรงเรียน
- การบริหารงานจัดการศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายการศึกษากกรมหลวงชุมพร

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 2

การประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 เมื่อวันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2546 มีผลให้การจัดการศึกษาแบ่งออกเป็นเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดระยอง แบ่งออกเป็น 2 เขต ภายในเขตพื้นที่การศึกษายังมีการแบ่งออกเป็นเครือข่าย การศึกษาเขตพื้นที่ การศึกษาระยะของ เขต 2 แบ่งสถานศึกษาออกเป็น 6 เครือข่าย ซึ่งเครือข่าย การศึกษากกรมหลวงชุมพร มีสถานศึกษาในเครือข่ายทั้งสิ้น 15 โรงเรียน ประกอบด้วย

1. โรงเรียนชุมชนวัดตะเคียนงาม (โรงเรียนขยายโอกาส)
2. โรงเรียนวัดสุขไพบรวัน (โรงเรียนขยายโอกาส)
3. โรงเรียนวัดเกาะลอย (โรงเรียนขยายโอกาส)
4. โรงเรียนวัดเนินยาง
5. โรงเรียนวัดคลองปูน
6. โรงเรียนวัดไทรรัตนาราม
7. โรงเรียนบ้านเนินสมบูรณ
8. โรงเรียนวัดปากน้ำพังราด
9. โรงเรียนวัดท่ากง
10. โรงเรียนวัดพังราด
11. โรงเรียนวัดกองดิน
12. โรงเรียนบ้านหนองคู
13. โรงเรียนวัดเขาน้อย
14. โรงเรียนบ้านชำสมอ
15. โรงเรียนวัดเขาสำรอง

มีข้าราชการครู 169 คน นักเรียน 2,946 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 2, 2559, หน้า 15)

มาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดจุดมุ่งหมาย และหลักการของการจัดการศึกษาที่ต้องมุ่งเน้นคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา ในหมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก และในวรรคสอง บัญญัติว่า ระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ โรงเรียนในเครือข่ายการศึกษากรมหลวงชุมพร จึงได้จัดทำแผนประกันคุณภาพสถานศึกษา โดยมีสาระสำคัญที่ครอบคลุม เป้าหมายและหลักการจัดการศึกษาในโรงเรียน สามารถนำไปใช้กำหนดพันธกิจและมาตรฐาน การปฏิบัติงานได้

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ปรากฏตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ได้ออกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 127 ตอนที่ 23 ก ลงวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2553 ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน ดังต่อไปนี้

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. จัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
3. จัดระบบบริหารและสารสนเทศ
4. ดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
5. จัดให้มีการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา
6. จัดให้มีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
7. จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน
8. จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

เพื่อให้การจัดการศึกษามีคุณภาพและมาตรฐานตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดไว้ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการศึกษา การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานได้คำนึงถึงมาตรฐานการศึกษาของชาติ จึงต้องกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ เอกลักษณ์ของสถานศึกษา และมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามที่

กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนดและต้องครอบคลุมสาระการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งคำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่นด้วย ดังนั้น คณะกรรมการประกันคุณภาพ การศึกษาจึงต้องจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาสภาพของปัญหาและความต้องการที่จำเป็นของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ
2. กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และความสำเร็จของการพัฒนาไว้อย่างชัดเจน และเป็นรูปธรรม
3. กำหนดวิธีดำเนินงานที่มีหลักวิชา ผลการวิจัยหรือข้อมูลเชิงประจักษ์ที่อ้างอิงได้ ให้ครอบคลุมหลักการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ กระบวนการ เรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดและการประเมินผล การพัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการ เพื่อนำไปสู่มาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้
4. กำหนดแหล่งวิทยากรภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ
5. กำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาและผู้เรียนรับผิดชอบและ ดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ
6. กำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางการมีส่วนร่วมของบิดา มารดา ผู้ปกครอง และองค์กรชุมชน
7. กำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ
8. จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี

จากที่กล่าวมาทั้งหมดพอสรุปได้ว่า เพื่อให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ โรงเรียนในเครือข่ายการศึกษากลวงชุมพร จึงได้จัดทำแผนประกันคุณภาพสถานศึกษา โดยมีสาระสำคัญที่ครอบคลุมเป้าหมายและหลักการจัดการศึกษาในโรงเรียน สามารถนำไปใช้ กำหนดพันธกิจและมาตรฐานการปฏิบัติงานได้และมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนดและต้องครอบคลุมสาระการเรียนรู้และกระบวนการ เรียนรู้ รวมทั้งคำนึงถึงศักยภาพของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่นด้วย

แนวคิดทฤษฎีการประกันคุณภาพทางการศึกษา

ความหมายของการประกันคุณภาพทางการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2554, หน้า 7) ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของ สถานศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะเป็นการสร้าง ความมั่นใจให้ผู้รับบริการ ทางการศึกษา ทั้งผู้รับบริการ โดยตรง ได้แก่ ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้รับบริการทางอ้อม ได้แก่

สถานประกอบการ ประชาชนและสังคม โดยรวมว่าการดำเนินงานของสถานศึกษา จะมีประสิทธิภาพ และทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพหรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด

สตีเฟน และ โคริน (Stephen & Corin, 1994, p. 45) ได้กล่าวว่า การประกันคุณภาพ การศึกษา หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐาน คุณภาพการศึกษาและกระบวนการ ตรวจสอบ หรือการประเมินว่าเป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพ การศึกษามากน้อยเพียงใด แบ่งออกเป็น

การประกันคุณภาพภายใน หมายถึง การประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของสถานศึกษานั้นเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น

การประกันคุณภาพภายนอก หมายถึง การประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา หรือบุคคล หรือหน่วยงานที่สำนักงานดังกล่าวรับรอง เพื่อเป็นการประกัน คุณภาพและให้มีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ซุมศักดิ์ อินทร์รัช (2546, หน้า 48) ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการประกันคุณภาพ การศึกษาไว้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา เป็นการทำงานอย่างมีระบบและเป็นกระบวนการ อย่างต่อเนื่อง สถานศึกษาต้องกำหนดระบบหรือกระบวนการให้เหมาะสมแก่สภาพของหน่วยงาน เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการกำหนดเป้าหมาย เกณฑ์ และดัชนีชี้วัด ต่าง ๆ หรือสร้างคุณภาพของงาน

รุ่ง แก้วแดง (2544, หน้า 171) ได้กล่าวว่า การประกันคุณภาพ คือ การปฏิรูปการเรียนรู้ ปฏิรูปการสอน ปฏิรูปการบริหารมีบันทึกทุกสิ่งไว้และคณะหรือผู้ประเมินภายนอกจะเข้าไปตรวจสอบ ร่องรอยหลักฐานของการปฏิรูปการเรียนรู้ ปฏิรูปการสอน ปฏิรูปการบริหารที่สถานศึกษาได้บันทึก ไว้ทุกเรื่อง สำหรับการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การประกันคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยใช้ผู้เรียนเป็นที่ตั้ง ประเมินจากผู้เรียนเป็นหลัก ประเมินทุกสิ่งทุกอย่างจากผู้เรียน

สมคิด พรหมจ้อย และสุพัตร์ พิบูลย์ (2544, หน้า 38) ได้กล่าวว่า การประกันคุณภาพ การศึกษา หมายถึง กิจกรรมหรือแนวปฏิบัติเพื่อควบคุมคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและ มาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย การประกันภายในและการประกันภายนอก

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2546, หน้า 5) ให้ความหมายไว้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การบริหารการศึกษาตามปกติที่มุ่งหวังปรับปรุงให้ดีขึ้น

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2547, หน้า 75) ได้ให้ความหมาย ของการประกันคุณภาพการศึกษาว่า เป็นการกำหนดให้มีระบบและกลไกในการควบคุม (Control)

ตรวจสอบ (Audit) และประเมิน (Assess) การดำเนินงานในแต่ละองค์ประกอบคุณภาพ (Quality factor) ตามดัชนีบ่งชี้ (Index) ที่กำหนดเพื่อเป็นหลักประกันแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และสาธารณชน ให้มั่นใจว่าสถาบันนั้น ๆ สามารถให้ผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพและพร้อม สำหรับการประเมินคุณภาพและรับรองมาตรฐานจากภายนอก

สำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554, หน้า 3-4) ได้กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบ มีคุณภาพมาตรฐาน ผู้ที่จบการศึกษามีคุณภาพตามที่มุ่งหวัง ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กร/สถานประกอบการที่รับช่วงผู้จบการศึกษาเข้าศึกษาต่อหรือรับเข้าทำงาน มีความมั่นใจว่า การจัดการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่ง มีคุณภาพได้มาตรฐานแม้จะไม่เท่ากัน แต่แตกต่างกันไม่มากนัก นักเรียนที่จบการศึกษาจากสถานศึกษาทุกแห่งมีความรู้ความสามารถ มีทักษะและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรสถานศึกษากำหนด ดังนั้น ผู้เรียนจึงเป็นบุคคลสำคัญที่สุดที่สถานศึกษา (ซึ่งหมายถึง ผู้บริหาร ครู และบุคลากรสนับสนุนทุกคนในสถานศึกษา) ต้องคำนึงถึงตลอดเวลาไม่ว่าจะทำกิจกรรมใดหรือโครงการใดก็ตาม ผู้เรียนจะต้องได้รับผลหรือประโยชน์ที่เกิดขึ้นโดยตรงและโดยอ้อม นอกจากนี้ในการจัดการศึกษาจำเป็นต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของบุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพตามที่คาดหวัง กระบวนการประกันคุณภาพการศึกษาจึงเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาในปัจจุบันและต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง

คัตแดนซ์ (Cuttance, 1994, p. 5) ได้ให้นิยามของการประกันคุณภาพว่า หมายถึง กลยุทธ์ที่ได้วางแผนไว้อย่างเป็นระบบและการปฏิบัติงานที่ได้มีการออกแบบไว้โดยเฉพาะเพื่อรับประกันว่ากระบวนการได้รับการกำกับดูแล รวมถึงการปฏิบัติงานนั้นมุ่งไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้อยู่ตลอดเวลา

จากที่กล่าวมาทั้งหมดพอสรุปได้ว่า การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง กระบวนการดำเนินการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่ผู้บริหาร ครู และผู้เกี่ยวข้อง ได้มีส่วนร่วมในการวางแผนการทำงาน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ และการแก้ไขข้อบกพร่องในการทำงานอย่างเป็นระบบครบวงจร และต่อเนื่อง โดยมีมาตรฐานเป็นตัวกำหนดกรอบในการทำงาน และมีตัวบ่งชี้บอกถึงความสำเร็จในการดำเนินงานเพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผล และมีคุณภาพเป็นที่พึงพอใจแก่ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมผู้รับประโยชน์ การประกันคุณภาพจึงเป็นระบบหนึ่งในการเสริมสร้างคุณภาพการศึกษาให้มีการพัฒนา โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาการใช้โรงเรียนเป็นฐานในการบริหารจัดการ การมีส่วนร่วม โดยที่ทุกคนทุกส่วนของสังคมต้องเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดำเนินการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ

แนวคิดการประกันคุณภาพสถานศึกษา

การประกันคุณภาพ (Quality assurance) เป็นที่สนใจในช่วงเวลาประมาณ 7-8 ปี ที่ผ่านมากล่าวได้ว่า การประกันคุณภาพเป็นระบบหนึ่งในการเสริมสร้างคุณภาพในศตวรรษที่ 20 ในขณะที่ศตวรรษที่ 18 และ 19 นิยมใช้คำว่า “Accountability” “Quality control” “TQM” และ “ISO 9000” จุดเริ่มต้นของการใช้คำเหล่านี้ส่วนใหญ่มาจากโรงงานอุตสาหกรรมภาคธุรกิจและบริการ เพราะเป็นเทคนิคหรือเครื่องมือบริหารธุรกิจและการผลิตสินค้าเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็ง ในการปฏิบัติงานหรือการผลิตให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพสูงสุด แนวคิดดังกล่าวได้เข้ามามีอิทธิพลในองค์กรต่าง ๆ รวมทั้งองค์กรราชการด้วย และในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศไทย รัฐได้พยายามส่งเสริมให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษา เกิดขึ้นในหน่วยงานในทุกระดับ ดังเห็นได้จากนโยบายและมาตรการของหน่วยงานต่าง ๆ ที่กำหนดนโยบายในเรื่องนี้ไว้อย่างชัดเจน ด้วยต้องการให้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานการศึกษาชาติ ตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 43 รัฐต้องจัดการศึกษาให้อย่างทั่วถึงโดยไม่เก็บค่าเล่าเรียน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 47 กำหนดให้สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาจำเป็นต้องจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาดังกล่าว ซึ่งสงบ ลักษณะ (2541, หน้า 68) ได้กล่าวถึงแนวคิดในการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนี้

1. การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา (Child-centered development)

เป็นแนวความคิดที่ให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ทั้งปวง และยึดประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีความเชื่อว่า มนุษย์มีศักยภาพที่จะพัฒนาผู้เรียนและพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิต ดังนั้นในการจัดการศึกษาจึงต้องช่วยกันกระตุ้น เอื้ออำนวยความสะดวกและส่งเสริมให้ผู้เรียนแต่ละคนได้พัฒนาจนเต็มตามศักยภาพและมีคุณภาพได้มาตรฐาน เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม สามารถดำรงตนในสังคมได้อย่างมีความสุข และร่วมมือพัฒนาอย่างสร้างสรรค์

2. การใช้โรงเรียนเป็นฐานในการบริหารจัดการ (School-based management: SBM)

เป็นแนวความคิดที่มุ่งให้โรงเรียนมีอำนาจ ให้การตัดสินใจบริหารการศึกษาได้ด้วยตนเอง ซึ่งมีความเชื่อว่า โรงเรียนเป็นศูนย์กลางของการผลิตที่สามารถสร้างผลผลิต คือ ผู้เรียนให้มีคุณภาพได้ การใช้โรงเรียนเป็นฐานในการบริหารจัดการ จึงเป็นการช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการของโรงเรียนที่จะทำให้เกิดการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพิ่มความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ และเป็นการเสริมสร้างพลังให้โรงเรียน ประชาชน และชุมชนร่วมมือกันจัดการศึกษาให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน

3. การมีส่วนร่วมคิดร่วมทำ (Participation & collaboration) เป็นแนวความคิดที่มุ่งให้การศึกษายเป็นแหล่งของสาธารณชนที่ทุกคนทุกส่วนของสังคม ต้องเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบในการดำเนินการในการจัดการศึกษา ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการประเมินและการประกันคุณภาพการศึกษาจะทำให้เกิดความรู้สึก “ความเป็นเจ้าของ” ให้การสนับสนุนและร่วมรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของสังคมได้

4. การกระจายอำนาจทางการศึกษา (Decentralization of education) เป็นแนวความคิดที่มุ่งคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการศึกษา ซึ่งเป็นผู้ใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุด ได้แก่ โรงเรียน ผู้ปกครองและชุมชน แนวความคิดนี้เชื่อว่าการกระจายอำนาจทางการศึกษาให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการศึกษามากขึ้นจะทำให้เขาเกิดความตระหนักในการทำคุณประโยชน์ของการศึกษาและผลกระทบที่จะเกิดขึ้น จึงทำให้เกิดความร่วมมือในการจัดการศึกษาให้ตอบสนองความต้องการของเขา และมุ่งพัฒนาการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับ และศรัทธาของผู้ปกครองและชุมชนในที่สุด

5. การแสดงความรับผิดชอบต่อตรวจสอบได้ (Accountability) เป็นแนวความคิดที่ทำให้โรงเรียนต้องมีความรับผิดชอบต่อภาระหน้าที่ในการจัดการศึกษาต่อผู้เรียน ผู้ปกครอง ประชาชน และสังคมตรวจสอบได้ เพื่อเป็นหลักประกันและสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้ปกครอง ประชาชน และสังคมได้อย่างแท้จริงมาตรฐานการศึกษา หรือผลลัพธ์อันเกิดจากการตัดสินใจของโรงเรียน ซึ่งสามารถให้ผู้ปกครองประชาชนและสังคมตรวจสอบได้ เพื่อเป็นหลักประกันและสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้ปกครองและประชาชน และสังคมได้อย่างแท้จริง

“การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โดยจัดกระบวนการเรียนที่มุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้อง มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนร่วมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทยและความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง” เป็นความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และได้กำหนดหลักการสำคัญข้อหนึ่ง คือ ให้มีการกำหนดมาตรฐาน การศึกษาและจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา โดยที่กำหนดให้ “มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา” เป็นภารกิจสำคัญหมวดหนึ่ง ที่สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการ อีกทั้งต้องเป็นไปตามระบบ และวิธีการที่กระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้กำหนดด้วย (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2547)

ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

ในยุคโลกาภิวัตน์ที่ทุกคนในโลกจำเป็นต้องเผชิญเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลาได้ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องสร้างคนให้มีคุณภาพที่มีความสามารถพร้อมที่จะเผชิญและสามารถจัดการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

อมรวิชัย นาครทรรพ (2540, หน้า 1) ได้กล่าวถึงประเด็นต่าง ๆ ของกระแสที่ทำให้เกิดการประกันคุณภาพการศึกษาไว้หลายประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 กระแสด้านความต้องการทางการศึกษาที่เกิดขึ้นทั่วโลก คือ การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญของทุกคนที่จะเข้าสู่โลกแห่งการทำงาน ความต้องการทางการศึกษามากขึ้น กฎหมายกำหนดให้มีการศึกษาภาคบังคับถึง 9 ปี การศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ซึ่งรัฐสนับสนุนให้ประชากรได้มีโอกาสศึกษาต่ออย่างน้อย 12 ปี หากประชากรวัยเรียนได้รับการศึกษามากขึ้น ต้องการศึกษาระดับอุดมศึกษาก็มากขึ้น ตามลำดับ ในภูมิภาคเอเชีย พบว่า มีจำนวนนักศึกษาเพิ่มจาก 3-4 ล้านเป็น 20 กว่าล้านคน ใน พ.ศ. 2541 และในยุโรปข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต พบว่า โรงเรียนในยุโรปมีจำนวนนักศึกษาในรอบ 20 ปี เพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่า การขยายตัวในเชิงปริมาณนี้ส่งผลให้เกิดปัญหาด้านคุณภาพ และจัดว่าเป็นส่วนสำคัญในการผลักดันให้เกิดการประกันคุณภาพการศึกษาขึ้น

ประเด็นที่ 2 กระแสด้านงบประมาณการศึกษา งบประมาณส่วนหนึ่งมาจากรัฐ คือ เงินภาษีจากประชาชนนั่นเอง ดังนั้น การที่จะนำเอาเงินภาษีจากประชาชนก็ควรแสดงความรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ

ประเด็นที่ 3 กระแสจากความคาดหวังของคนที่ใช้บริการ เช่น ผู้ปกครอง เจ้าของกิจการ ทั้งภาครัฐและเอกชน ต้องการให้สถาบันการศึกษาแสดงให้เห็นผลการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ประโยชน์ของการจัดการศึกษา

ประเด็นที่ 4 กระแสด้านการบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ การประกันคุณภาพเป็นการลดความเสี่ยงของการบริหารที่ล้มเหลวหรือไม่มีประสิทธิภาพ เพราะการประกันคุณภาพต้องมีการควบคุม ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลงานอย่างต่อเนื่อง

ประเด็นที่ 5 กระแสการแข่งขัน การแข่งขันทุกระดับองค์กร ไม่ว่าของรัฐ เอกชน มีมากขึ้นการประกันคุณภาพเป็นตัวบ่งชี้ให้เพิ่มคุณภาพของสถาบันการศึกษาที่จะช่วยให้ข้อมูลสำหรับการตัดสินใจเลือกใช้บริการการศึกษาที่สถานศึกษาจัดให้

ประเด็นที่ 6 กระแสความเป็นสากล ความเป็นสากลหรือความเป็นนานาชาติ ปัจจุบันมีการเปิดหลักสูตรนานาชาติทุกระดับ กระแสนี้จึงเป็นตัวกระตุ้นให้สถานศึกษาไทยต้องทำระบบประกันของสถานศึกษาของตนให้มีคุณภาพมาตรฐาน เหมือนการจัดการศึกษาของต่างประเทศ ที่มีโรงเรียนนานาชาติหรือมหาวิทยาลัยต่างประเทศอยู่เคียงข้าง

หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา

1. จุดมุ่งหมายของการประกันคุณภาพภายใน คือ การที่สถานศึกษาร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นที่ไปตามมาตรฐานการศึกษา ไม่ใช่การจับผิดหรือทำให้บุคลากรเสียหาย โดยเป้าหมายที่สำคัญอยู่ที่การพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน
2. การที่จะดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายตามข้อที่ 1 ต้องทำให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารของบุคลากรในสถานศึกษา ไม่ใช่เป็นกระบวนการที่แยกส่วนจากการดำเนินงานตามปกติของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาจะต้องวางแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติที่มีเป้าหมายชัดเจนทำตามแผนตรวจสอบประเมิน และพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ มีความโปร่งใส และมีจิตสำนึกในการพัฒนาคุณภาพการทำงาน
3. การประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู-อาจารย์ และบุคลากรอื่น ๆ ในสถานศึกษา โดยในการดำเนินงานจะต้องให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้เรียน ชุมชน เขตพื้นที่หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายวางแผน ติดตามประเมินผล พัฒนาปรับปรุง ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันผลักดันให้สถานศึกษา มีคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียน ได้รับการศึกษาที่ดีมีคุณภาพเป็นที่ไปตามความต้องการของผู้ปกครอง สังคม และประเทศชาติ

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาการศึกษา เป็นปัจจัยสำคัญของทุกคนที่จะเข้าสู่โลกแห่งการทำงาน ความต้องการทางการศึกษามากขึ้น ต้องการให้สถาบันการศึกษาแสดงให้เห็นผลการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพประโยชน์ของการจัดการศึกษา หลักการสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา คือ การที่สถานศึกษาร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นที่ไปตามมาตรฐานการศึกษา ต้องทำให้การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารของบุคลากรคนในสถานศึกษากำหนดเป้าหมายวางแผน ติดตามประเมินผล พัฒนาปรับปรุง ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันผลักดันให้สถานศึกษามีคุณภาพ

การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาเป็นระบบที่จะทำให้สถานศึกษามีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ มีการทำงานอย่างมีทิศทางโดยการกำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงานอย่างมีเป้าหมายและแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน ซึ่งการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษามีแนวทางปฏิบัติในสถานศึกษาเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จการประกันคุณภาพการศึกษามีดังนี้ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2549, หน้า 61)

การปฏิบัติงานของสถานศึกษา

1. การดำเนินการขั้นตอนนี้เป็นการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของการประกันคุณภาพภายใน แรงจูงใจในการทำงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยสถานศึกษาควรจัดประชุมชี้แจงความจำเป็นและความสำคัญในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ให้บุคลากรทุกคนทราบและจัดบุคลากรรับผิดชอบประเมินมาตรฐานตามตัวบ่งชี้

2. ความพร้อมด้านทรัพยากรอื่น ๆ ได้แก่ งบประมาณอำนวยความสะดวก เช่น ห้องจัดตั้งสำนักงานประกันคุณภาพภายใน สื่อ อุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการประมวลผล เนื่องจาก การประกันคุณภาพภายใน ส่วนใหญ่จะเป็นกระบวนการประเมินที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บข้อมูล โดยใช้จัดเตรียมงบประมาณสำหรับการประกันคุณภาพภายในไว้โดยเฉพาะรวมถึงสื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกและเป็นระบบในการดำเนินงาน

3. การกำหนดผู้รับผิดชอบและกำหนดบทบาทหน้าที่ถึงแม้ว่าการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นภาระหน้าที่ของบุคลากรทุกคน แต่การแต่งตั้งคณะทำงาน โดยเฉพาะจะทำให้การดำเนินงานคล่องตัว สะดวกรวดเร็ว ในส่วนการจัดเก็บข้อมูล การวิเคราะห์และสรุปผล ในภาพรวม ของสถานศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด คือ คณะกรรมการบริหารสถานศึกษามีหน้าที่พิจารณากำหนดมาตรฐาน และตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพภายในจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษา แผนปฏิบัติงานประจำปี กำหนด งานประจำปี กำหนดคณะทำงานเพื่อดำเนินงานคุณภาพภายใน และมีหน้าที่วิเคราะห์มาตรฐานจัดทำคู่มือ ใบบาง คู่มือกำกับติดตามและเขียนรายงานการประเมินตนเอง คณะทำงานประกันคุณภาพภายใน รับผิดชอบการประเมินตามมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ที่กำหนด

คณะกรรมการประกันคุณภาพภายในจะต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่อง วัตถุประสงค์และประเมินผล มีเจตคติที่ดี มีแรงจูงใจในการทำงานประกันคุณภาพภายใน มีความรู้ความสามารถในการสร้างเครื่องมือ การประมวลผลข้อมูลที่จัดเก็บและการเขียนรายงาน มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา มีภาวะผู้นำ รอบรู้งานสถานศึกษาและเข้าใจมาตรฐานของสถานศึกษา เป็นอย่างด้อยประกอบคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบด้วย บุคคลที่มีบทบาทหน้าที่ ดังนี้ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทหน้าที่เป็นประธานกรรมการ รองผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทหน้าที่เป็นรองประธานกรรมการ หัวหน้ากลุ่มสาระ ตัวแทนผู้ปกครอง ชุมชน ตัวแทนนักเรียน ศิษย์เก่า หัวหน้างานวิจัยและวัดผล มีหน้าที่เป็นกรรมการหัวหน้างานวัดผล ประเมินผลงานวิจัยหัวหน้าศูนย์ข้อมูล มีบทบาทหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

4. กลยุทธ์การดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

4.1 คณะกรรมการบริหารสถานศึกษากำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน

4.2 กระจายความรับผิดชอบให้ทุกคนมีส่วนร่วม

4.3 ให้ส่งเสริมสนับสนุนอย่างต่อเนื่องด้วยการนิเทศ ให้ความช่วยเหลือและสร้างขวัญกำลังใจให้คณะทำงาน

4.4 มีการกำกับติดตามและรายงานความก้าวหน้าของผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

5. ผลการดำเนินงานของสถานศึกษา การประกันคุณภาพภายใน ไม่ใช่เป็นการทำงานที่เพิ่มภาระให้แก่บุคลากรในสถานศึกษา แต่เป็นงานที่ต้องดำเนินการเป็นประจำและถือเป็นส่วนหนึ่งของการทำงานปกติที่ต้องมีการตรวจสอบพัฒนาปรับปรุงตนเองตลอดเวลา ซึ่งสถานศึกษาได้ดำเนินการอยู่ตลอดเวลา แต่อาจไม่ได้มีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ ดังนั้นก่อนการประเมินจะต้องศึกษาสภาพและผลการดำเนินงานของสถานศึกษาว่าอยู่ในสภาพใด จุดใด โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศที่มีอยู่แล้วรายงานผลการดำเนินงานของสถานศึกษาในช่วงที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ เพื่อเป็นฐานข้อมูลประกอบการตัดสินใจว่าควรกำหนดแนวทางการพัฒนาสถานศึกษาใดในอนาคต โดยสถานศึกษาความแต่งตั้งคำสั่งให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้าร่วมประชุมเพื่อระดมสมองร่วมกัน

6. การสร้างความเข้าใจกับบุคลากรในสถานศึกษาและผลการดำเนินงานของสถานศึกษา การประกันคุณภาพภายในนั้นจะต้องสร้างให้ตรงกันกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกคน โดยสถานศึกษาจะต้องเชิญบุคลากรเข้าร่วมประชุมเพื่อรับทราบผลการดำเนินงานของสถานศึกษาในช่วงที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันและทิศทางในการพัฒนาของสถานศึกษาในอนาคตโดยยึดแผนพัฒนาสถานศึกษาเป็นหลัก และควรวิเคราะห์นโยบาย โครงการของตนเองว่าสอดคล้องกับมาตรฐานของสถานศึกษามากน้อยเพียงใด ซึ่งสามารถสรุปขั้นตอนการประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจให้ตรงกันของบุคลากร และแต่งตั้งคำสั่งให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้าประชุมทุกคน จากนั้นจัดพิมพ์วาระการประชุม นโยบายคุณภาพ เอกสารประกอบการประชุม แล้วดำเนินการประชุมทำความเข้าใจนโยบายการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา มาตรฐานของสถานศึกษา และสรุปข้อตกลงแนวปฏิบัติจัดทำรายงานประชุม

7. มาตรฐานของสถานศึกษาและตัวบ่งชี้ที่ใช้ในการประเมิน สถานศึกษาจำเป็นต้องมีคำสั่งแต่งตั้งบุคลากรทุกคนรับผิดชอบในการประเมินสถานศึกษาตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด เพื่อให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงาน โดยให้บุคลากรศึกษามาตรฐานที่รับผิดชอบทุกตัวบ่งชี้ในแต่ละมาตรฐาน รวมทั้งสำรวจสภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับมาตรฐานที่รับผิดชอบ

8. การกำหนดกรอบการประเมินเป็นการกำหนดแนวทางในการประเมินผลภายในว่ามีกระบวนการดำเนินงานอย่างไร ใครเป็นผู้รับผิดชอบและควรดำเนินการเมื่อใด

9. การกำหนดเกณฑ์การประเมิน เป็นการกำหนดเกณฑ์การตัดสินการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ที่กำหนด ซึ่งต้องดำเนินงานอย่างเปิดเผยและเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการพิจารณากำหนดเกณฑ์การตัดสินที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

10. การกำหนดวิธีการที่ใช้ในการประเมิน เป็นการออกแบบวิธีการเก็บข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลและประเมินผลและแหล่งผู้ให้ข้อมูล

11. วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการกำหนดแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับลักษณะของข้อมูล และการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

12. การวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนของสถานศึกษา เป็นการนำผลการประเมินมาใช้วิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อนของสถานศึกษา ซึ่งจะได้อุปกรณ์ที่ช่วยในการหาแนวทางการพัฒนาตนเองในส่วนที่ต้องแก้ไข โดยการวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา

13. แนวทางการพัฒนาสถานศึกษา เป็นการหาวิธีแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา โดยสถานศึกษาความหาทางช่วยตนเองก่อน ในการนี้ในการแก้ปัญหาอยู่นอกเหนือความสามารถของสถานศึกษาก็อาจหาแนวทางอื่น เช่น การขอความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

14. การทำรายงานการประเมินตนเอง เป็นการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง (Self assessment report: SAR) ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ เพื่อแสดงความรับผิดชอบในการจัดการศึกษา และพร้อมได้รับการตรวจสอบการประเมินภายนอกเพื่อประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐานยิ่งขึ้น

15. การใช้ประโยชน์จากการประเมินตนเอง เป็นการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาปรับปรุงตนเองสำหรับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง หรือใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจวางแผนพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นการตรวจสอบการดำเนินการขององค์กรเพื่อตัดสินว่างานเป็นไปตามเกณฑ์หรือเป็นไปตามเป้าหมายและความคาดหวังของหน่วยงานหรือไม่ โดยใช้การประเมินตรวจสอบ ดังนั้นการประเมินที่ดีจะนำไปสู่การประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิภาพก่อนที่จะให้องค์กรภายนอกเข้ามาตรวจสอบและรองรับมาตรฐานต่อไป

การประเมินของสถานศึกษา

ความหมายของมาตรฐานการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ระบุว่า การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากสภาพแวดล้อมสังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตและนิยามมาตรฐานการศึกษาว่าเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพที่พึงประสงค์เพื่อใช้เป็นหลักในการเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพการศึกษา ดังนั้น มาตรฐานการศึกษาที่ต้องการให้เกิดขึ้นในสถานศึกษาจึงเกี่ยวข้องกับปัจจัย กระบวนการ และผลผลิตของการจัดการศึกษาเพื่อการกำกับติดตาม ดูแล ตรวจสอบ และประกันคุณภาพของสถานศึกษา มาตรฐานการศึกษาจึงไม่ได้หมายถึงระดับคุณภาพด้านใดด้านหนึ่งเท่านั้น แต่รวมถึงผลผลิตทางการศึกษาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยเฉพาะผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กระบวนการจัดการเรียนการสอนของครู ผู้บริหารสถานศึกษา หรือกระบวนการบริหารจัดการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554, หน้า 6)

ความสำคัญของมาตรฐานการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554, หน้า 7-11) กล่าวถึงความสำคัญของมาตรฐานการศึกษาว่า การปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมาเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทั้งทางตรงในรูปของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและทางอ้อมในรูปของสมาคมผู้ปกครองศิษย์เก่า หน่วยงานองค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน รวมทั้งสถานประกอบการต่าง ๆ สิ่งที่ได้เห็นได้ชัด คือ สถานศึกษาเป็นผู้จัดทำหลักสูตร เพื่อการจัดการเรียนรู้แก่ผู้เรียนให้มีคุณภาพตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ ความต้องการและบริบทของท้องถิ่น โดยใช้กรอบหลักสูตรแกนกลาง การที่สถานศึกษามีอิสระในการบริหารจัดการศึกษาด้วยตนเอง ย่อมทำให้คุณภาพผู้เรียนคุณภาพการบริหารจัดการศึกษาแตกต่างกันไป ด้วยเหตุนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 จึงกำหนดให้สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด จัดให้มีระบบประกันคุณภาพในสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่การพัฒนาที่ได้มาตรฐานเดียวกัน และให้มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่เป็นสาระเกี่ยวกับอุดมการณ์ เป้าหมาย และยุทธศาสตร์ การจัดการศึกษาที่พึงประสงค์ มาตรฐานการศึกษาจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในเชิงปรัชญา คือ สำคัญต่อการวางรากฐานของการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เกิดความสมดุลในคุณภาพของผู้เรียน ให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพื่อให้สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข สอดคล้องกับความต้องการของสังคม ชุมชน และมีเอกลักษณ์ท้องถิ่นหรือชุมชน เมื่อมองในการปฏิบัติมาตรฐาน

การศึกษาที่มีความสำคัญต่อการวางนโยบาย การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และมาตรการพัฒนาการ ทั้งในปัจจุบัน และอนาคตที่สภาแวดล้อมมีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ มาตรการศึกษามีความสำคัญในแง่ของการเป็นฐานข้อมูลสนับสนุนการพยากรณ์คุณภาพที่คาดหวัง ตามที่ต้องการ ก่อให้เกิดการวางแผนระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาวล่วงหน้าได้ โดยมีอุดมการณ์ ของการจัดการศึกษา คือ การจัดให้มีการศึกษาตลอดชีวิตและการสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคม แห่งการเรียนรู้ การศึกษาที่สร้างคุณภาพชีวิตและสังคม บูรณาการอย่างสมดุลระหว่างปัญญาธรรม คุณธรรม และวัฒนธรรม เป็นการศึกษาตลอดชีวิตของคนไทยทั้งปวง มุ่งสร้างพื้นฐานที่ดีในวัยเด็ก ปลุกฝังความเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมตั้งแต่วัยการศึกษาขั้นพื้นฐานและการพัฒนาความรู้ ความสามารถ เพื่อการทำงานที่มีคุณภาพ โดยให้สังคมทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ได้ตรงความต้องการของผู้เรียน และสามารถตรวจสอบได้อย่างมั่นใจว่าการจัดการศึกษา มีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ ปัจจัยนำเข้า ได้แก่ ตัวผู้เรียน สภาพแวดล้อมหรือบริบททั้งภายในและ ภายนอกและ ภายในสถานศึกษาที่มีผู้ปกครอง ชุมชน ครู ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ดังนั้น มาตรฐานการศึกษาจึงต้องกำหนดให้ครอบคลุมตามกรอบขององค์ประกอบของการจัด การศึกษานั้น มีแนวคิดที่สำคัญ คือ

1. การบูรณาการ การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษามีความเกี่ยวข้องกันทั้งด้าน การบริหารการจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอน สภาพหรือบริบทของชุมชนนั้น ๆ จึงต้องมีการพิจารณาถึงความสอดคล้องขององค์ประกอบเหล่านี้ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาให้มีความเกี่ยวเนื่องกันทั้งมาตรฐานด้านครู ผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชนและท้องถิ่น

2. ความสอดคล้อง การกำหนดคุณภาพของการจัดการศึกษาหรือผลผลิตจากการศึกษานับตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคนไทย และการจัดการศึกษาเพื่อมวลมนุษยชนนั้นว่าเพื่อพัฒนาความเป็นมนุษย์ให้สมบูรณ์ พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติกำหนดว่า เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี เก่งมีสุข ดังนั้น ในการจัดทำมาตรฐาน การศึกษาจึงต้องให้มีความสอดคล้องกันแต่ระดับตั้งแต่ระดับชาติ หน่วยงานที่เป็นผู้รับผิดชอบ สถานศึกษาจนถึงท้องถิ่น

3. การรับผิดชอบร่วมกัน การจัดการศึกษาหรือการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา จึงต้องมีการแสดงความรับผิดชอบร่วมกันทุกส่วน การมีบทบาท หรือการทำงานร่วมกัน เป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้การจัดการศึกษาสำเร็จลุล่วงเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

4. การพัฒนาอย่างยั่งยืนเป็นสิ่งสำคัญในการกำหนดมาตรฐานการศึกษา ทั้งนี้ โลกและ สภาพแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วการจำกัดของทรัพยากรทำให้ต้องมีการวางแผน

การใช้ทรัพยากรล่วงหน้า ประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการจัดการศึกษานั้น สิ่งสำคัญ คือ ทรัพยากรมนุษย์เพราะเป็นผู้กำหนดแนวทางหรือนโยบายหลักดังนี้ มาตรฐานการศึกษาจึงต้องคำนึงถึงการพัฒนาอย่างยั่งยืน ก่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดอย่างมีคุณค่า

ประโยชน์ของมาตรฐานการศึกษา

การกำหนดมาตรฐานการศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการศึกษามีประโยชน์ต่อสถานศึกษาดังนี้ คือ

1. ช่วยให้สถานศึกษากำหนดเป้าหมายและแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
 2. สถานศึกษาสามารถวางหลักและแนวทางในการกำหนดนโยบายแผนพัฒนาการจัดการศึกษา
 3. สถานศึกษาเป็นเครื่องมือในการกำกับ การตรวจสอบ การนิเทศ การติดตามและประเมินผล รวมทั้งการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
 4. สถานศึกษามีข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพและความก้าวหน้าของการจัดการศึกษา
 5. เพื่อเป็นมาตรฐานการศึกษาสำหรับการประกันคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา และเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาในระยะต่อไป
- กระทรวงศึกษาธิการ ได้ออกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ที่ปรับปรุงใหม่ ลงวันที่ 16 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2554 ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน 5 ด้าน 15 มาตรฐาน 65 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน

มาตรฐานที่ 1 ผู้เรียนมีสุขภาพที่ดีและมีสุนทรียภาพ

1. มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพและออกกำลังกายสม่ำเสมอ
2. มีน้ำหนัก ส่วนสูง และมีสมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐาน
3. ป้องกันตนเองจากสิ่งเสพติดให้โทษและหลีกเลี่ยงตนเองจากสภาวะที่เสี่ยงต่อ

ความรุนแรง โรคภัย อุบัติเหตุ และปัญหาทางเพศ

4. เห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม
5. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและให้เกียรติผู้อื่น

6. สร้างผลงานจากการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรี/ นาฏศิลป์ กีฬา/ นันทนาการ ตามจินตนาการ

มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

1. มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร
2. เอื้ออาทรผู้อื่นและกตัญญูทวดที่ต่อผู้มีพระคุณ
3. ยอมรับความคิดและวัฒนธรรมที่แตกต่าง
4. ตระหนัก รู้คุณค่า ร่วมอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม

มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

1. มีนิสัยรักการอ่านและแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากห้องสมุด แหล่งเรียนรู้ และสื่อต่าง ๆ รอบตัว
2. มีทักษะในการอ่าน ฟัง ดู พูด เขียน และตั้งคำถามเพื่อค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม
3. เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อการเรียนรู้ระหว่างกัน
4. ใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้และนำเสนอผลงาน

มาตรฐานที่ 4 ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจ แก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุผล

1. สรุปความคิดจากเรื่องที่อ่าน ฟัง และดู และสื่อสาร โดยการพูดหรือเขียนตามความคิดของตนเอง
2. นำเสนอวิธีคิด วิธีแก้ปัญหาด้วยภาษาหรือวิธีการของตนเอง
3. กำหนดเป้าหมาย คาดการณ์ ตัดสินใจแก้ปัญหาโดยมีเหตุผลประกอบ
4. มีความคิดริเริ่ม และสร้างสรรค์ผลงานด้วยความภาคภูมิใจ

มาตรฐานที่ 5 ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยแต่ละกลุ่มสาระเป็นไปตามเกณฑ์
2. ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรเป็นไปตามเกณฑ์
3. ผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนเป็นไปตามเกณฑ์
4. ผลการทดสอบระดับชาติเป็นไปตามเกณฑ์

มาตรฐานที่ 6 ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

1. วางแผนการทำงานและดำเนินการจนสำเร็จ
2. ทำงานอย่างมีความสุข มุ่งมั่นพัฒนางาน และภูมิใจในผลงานของตนเอง

3. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

4. มีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริตและหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองสนใจ

มาตรฐานด้านการจัดการศึกษา

มาตรฐานที่ 7 ครูปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

1. ครูมีการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนทั้งด้านความรู้ทักษะกระบวนการสมรรถนะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

2. ครูมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และใช้ข้อมูลในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน

3. ครูออกแบบและการจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและ พัฒนาการทางสติปัญญา

4. ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมผนวกกับการนำบริบทและภูมิปัญญาของท้องถิ่น มาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้

5. ครูมีการวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้นการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการที่ หลากหลาย

6. ครูให้คำแนะนำ คำปรึกษา และแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้เรียนทั้งด้านการเรียนและ คุณภาพชีวิตด้วยความเสมอภาค

7. ครูมีการศึกษาวิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในวิชาที่ตนรับผิดชอบและ ใช้ผลในการปรับการสอน

8. ครูประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และเป็นสมาชิกที่ดีของสถานศึกษา

9. ครูจัดการเรียนการสอนตามวิชาที่ได้รับมอบหมายเต็มเวลา เต็มความสามารถ มาตรฐานด้านการจัดการศึกษา

มาตรฐานที่ 8 ผู้บริหารปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและ เกิดประสิทธิผล

1. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ ภาวะผู้นำ และความคิดริเริ่มที่เน้นการพัฒนาผู้เรียน

2. ผู้บริหารใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมและใช้ข้อมูลผลการประเมินหรือ ผลการวิจัยเป็นฐานคิดทั้งด้านวิชาการและการจัดการ

3. ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการ

4. ผู้บริหารส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้พร้อมรับการกระจายอำนาจ

5. นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนพึงพอใจผลการบริหารการจัดการศึกษา

6. ผู้บริหารให้คำแนะนำ คำปรึกษาทางวิชาการและเอาใจใส่การจัดการศึกษา

เต็มศักยภาพ และเต็มเวลา

มาตรฐานที่ 9 คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง ชุมชนปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล

1. คณะกรรมการสถานศึกษารู้และปฏิบัติหน้าที่ตามที่ระเบียบกำหนด
2. คณะกรรมการสถานศึกษากำกับติดตาม ดูแล และขับเคลื่อนการดำเนินงานของสถานศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย
3. ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 10 สถานศึกษามีการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน

1. หลักสูตรสถานศึกษาเหมาะสมและสอดคล้องกับท้องถิ่น
2. จัดรายวิชาเพิ่มเติมที่หลากหลายให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความถนัด ความสามารถ และความสนใจ

3. จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่ส่งเสริมและตอบสนองความต้องการ ความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน

4. สนับสนุนให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงจนสรุปความรู้ได้ด้วยตนเอง

5. นิเทศภายใน กำกับ ติดตามตรวจสอบ และนำผลไปปรับปรุงการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ

6. จัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพและครอบคลุมถึงผู้เรียนทุกคน

มาตรฐานที่ 11 สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มศักยภาพ

1. ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ อาคารเรียนมั่นคง สะอาดและปลอดภัย มีสิ่งอำนวยความสะดวก เพียง อยู่ในสภาพใช้การได้ดี สภาพแวดล้อมร่มรื่น และมีแหล่งเรียนรู้สำหรับผู้เรียน
2. จัดโครงการ กิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของผู้เรียน
3. จัดห้องสมุดที่ให้บริการสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศที่เอื้อให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง และ/ หรือเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

มาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามที่กำหนด
ในกฎกระทรวง

1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
2. จัดทำและดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งพัฒนา
คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
3. จัดระบบข้อมูลสารสนเทศและใช้สารสนเทศในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพ
สถานศึกษา
4. ติดตามตรวจสอบ และประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
5. นำผลการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอกไปใช้วางแผนพัฒนาคุณภาพ
การศึกษาอย่างต่อเนื่อง
6. จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน
มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 13 สถานศึกษามีการสร้าง ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาเป็นสังคม
แห่งการเรียนรู้

1. มีการสร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาและใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้
ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและบุคลากรของสถานศึกษา
รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้อง
2. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษากับ
ครอบครัว ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง

มาตรฐานด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 14 การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ปรัชญา
และจุดเน้นที่กำหนดขึ้น

1. จัดโครงการ กิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมายวิสัยทัศน์ ปรัชญา
และจุดเน้นของสถานศึกษา
2. ผลการดำเนินงานส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ปรัชญา และจุดเน้น
ของสถานศึกษา

มาตรฐานด้านมาตรการส่งเสริม

มาตรฐานที่ 15 การจัดกิจกรรมตามนโยบาย จุดเน้น แนวทางการปฏิรูปการศึกษา
เพื่อพัฒนาและส่งเสริมสถานศึกษาให้ยกระดับคุณภาพสูงขึ้น

1. จัดโครงการ กิจกรรมพิเศษเพื่อตอบสนองนโยบาย จุดเน้น ตามแนวทางการปฏิรูป
การศึกษา

2. ผลการดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมาย และพัฒนาดีขึ้นกว่าที่ผ่านมา (กระทรวงศึกษาธิการ กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ที่ปรับปรุงใหม่)

สรุปได้ว่า มาตรฐานการศึกษา ประกอบด้วย มาตรฐานการศึกษาระดับชาติ เป็นการกำหนดเป้าหมายครอบคลุมการจัดการศึกษาทุกระดับ มาตรฐานการศึกษาแต่ละระดับ เป็นการนำมาตรฐานชาติมากำหนดเป้าหมายสู่การปฏิบัติ เป็นหลักสูตรอ้างอิงมาตรฐานเน้นเป้าหมายในการพัฒนา ผู้เรียนมาตรฐานขั้นพื้นฐานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

การรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา

สถานศึกษาเมื่อได้กำหนดแผนการประกันคุณภาพภายในภายใต้กรอบมาตรฐาน การประเมินเองครบถ้วนตามมาตรฐานในรอบ 1 ปี สถานศึกษาต้องจัดทำรายงานการประเมินตนเอง ในรูปเอกสารที่แสดงขั้นตอนรายละเอียดต่าง ๆ เพื่อสนองต่อหน่วยงานต้นสังกัดและเสนอให้ สาธารณชนได้ทราบผลการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องตามพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ดังนี้

1. หลักการจัดทำรายงาน มีหลักการสำคัญดังนี้

- 1.1 รูปแบบการจัดทำรายงานไม่มีรูปแบบตายตัว ให้สถานศึกษาพิจารณาตาม ความเหมาะสม โดยให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานของสถานศึกษา
 - 1.2 เนื้อหาในรายงานควรเสนอแบบกระชับ ใช้ภาษาอ่านเข้าใจง่าย นำเสนอข้อมูล ในเชิงปริมาณและคุณภาพ อาจมีการนำเสนอในรูปแบบภูมิ กราฟ ตาราง ตามความเหมาะสม
 - 1.3 เน้นการเปลี่ยนแปลงในช่วงเวลา 1 ปี ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 สำคัญและจำเป็นต่อการพิจารณา รายละเอียดในรายงาน โดยเน้นหลักฐานเอกสารอ้างอิง
 - 1.4 การนำเสนอข้อมูลอ้างอิงควรเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการพิจารณา รายละเอียดในรายงาน
 - 1.5 รายงานควรมีความยาวประมาณ 50-100 หน้า
2. องค์ประกอบเนื้อหาในรายงาน รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาที่จัดขึ้น เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัดหรือสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ควรมีองค์ประกอบ ดังนี้
- 2.1 บทสรุปของผู้บริหาร เป็นข้อมูลของสถานศึกษาทั้งที่สรุปประเด็นสำคัญไว้ มีความยาวประมาณ 3-5 หน้า สำหรับผู้บริหารอ่าน

2.2 ข้อมูลพื้นฐาน ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย ข้อมูลดังนี้

2.2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษา ได้แก่ ชื่อสถานศึกษา ที่ตั้ง ที่อยู่และเบอร์โทรติดต่อได้สะดวก สังกัดสถานศึกษา ประวัติ ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายสถานศึกษาระบบโครงสร้างการบริหาร

2.2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน ได้แก่ หลักสูตรที่เปิดสอน จำนวนนักเรียน

2.2.3 ข้อมูลเกี่ยวกับอาจารย์ บุคลากร ได้แก่ จำนวนอาจารย์บุคลากร วุฒิการศึกษา สาขาที่สอน หน้าที่ความรับผิดชอบนอกเหนือจากการสอน

2.2.4 ข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากร ได้แก่ จำนวนอาคาร ห้องเรียน โรงฝึกงาน ห้องสมุด ห้องประชุม ห้องปฏิบัติการ สนามกีฬา

2.2.5 งบประมาณ ได้แก่ รายรับ แหล่งที่มาของรายรับ รายจ่าย การจัดสรรงบประมาณ จำแนกตามรายจ่าย

2.2.6 ข้อมูลเกี่ยวกับชุมชน ได้แก่ สภาพเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน เขตพื้นที่บริการ ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน

2.2.7 เกียรติยศชื่อเสียง ผลงานดีเด่นที่สถานศึกษาได้รับ

2.3 วิธีการดำเนินการ ผลการดำเนินงานของสถานศึกษาและผลการประเมินตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้การประกันคุณภาพภายใน

2.3.1 วิธีการดำเนินการ กล่าวถึงร่องรอยหลักฐานของความตระหนักเกี่ยวกับมาตรฐานการประกันคุณภาพภายในตามปรัชญาและพันธกิจของสถานศึกษาในภาพรวม อธิบายเกี่ยวกับโครงการ หรือกิจกรรมที่สถานศึกษาได้ดำเนินงาน ซึ่งแสดงถึงความพยายามในการดำเนินงาน ให้บรรลุวัตถุประสงค์ในแต่ละตัวบ่งชี้ของการประกันคุณภาพภายใน

2.3.2 ผลการดำเนินงาน อธิบายผลที่ได้จากการดำเนินงาน ซึ่งแสดงถึงผลสัมฤทธิ์ของความพยายามในการดำเนินงาน โครงการหรือกิจกรรมตามตัวบ่งชี้

2.3.3 ผลการประเมินตามตัวบ่งชี้พิจารณาจากร่องรอยหลักฐานเกี่ยวกับความตระหนัก ความพยายามและผลสัมฤทธิ์แล้วสรุปผลการประเมินตามตัวบ่งชี้เห็นว่าประสบความสำเร็จในระดับใด โดยประเมินแต่ละตัวบ่งชี้ในทุกมาตรฐานตามเกณฑ์ที่สถานศึกษากำหนดและประเมินภาพรวมมาตรฐานจากค่านิยมของตัวบ่งชี้

2.4 แนวทางการพัฒนาสถานศึกษา

2.4.1 ผลการประเมินตามมาตรฐานการสรุปผลในรูปแบบตารางหรือแผนภูมิ

2.4.2 จุดอ่อน จุดแข็งของสถานศึกษา ซึ่งมาตรฐานที่เป็นจุดแข็ง หมายถึง มาตรฐานที่มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับดี

2.4.3 แผนพัฒนาสถานศึกษา จากการประเมินตามมาตรฐานการประกันคุณภาพ ภายใน นำมาเป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

2.5 ภาคผนวก สถานศึกษานำเสนอข้อมูล สถิติต่าง ๆ เพื่อใช้ประกอบการพิจารณา สรุปได้ว่า การรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา สถานศึกษาต้องจัดทำรายงาน การประเมินตนเอง ในรูปเอกสารที่แสดงขั้นตอนรายละเอียดต่าง ๆ เพื่อสนองต่อหน่วยงานต้นสังกัด และเสนอให้สาธารณชนได้ทราบผลการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องพิจารณาตาม ความเหมาะสม โดยให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ความหมายของการประกันคุณภาพภายใน

ความหมายของการประกันคุณภาพภายใน ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

พระราชบัญญัติของการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และฉบับที่ 3 มาตรา 4 ได้ให้ความหมายของการประกันคุณภาพภายใน ว่าเป็นการประเมินผลและ การติดตามตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากภายใน โดยบุคลากรของ สถานศึกษานั้นเอง หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

อำรุง จันทวานิช (2542, หน้า 79) ให้ความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง วิธีการหรือกลยุทธ์ที่กำหนดแนวปฏิบัติหรือแนวทางในการดำเนินงานในการจัดการศึกษา เป็นหลักประกันว่านักเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและเป็นที่ยอมรับของสังคม

รุ่ง แก้วแดง (2544, หน้า 171) การประกันคุณภาพ คือ การปฏิรูปการเรียนรู้ ปฏิรูป การสอน ปฏิรูปการบริหาร มีบันทึกทุกสิ่งไว้ และคณะหรือผู้ประเมินภายนอกจะเข้าไปดูร่องรอย หลักฐานของการปฏิรูปการเรียนรู้ปฏิรูปการสอน ปฏิรูปการบริหารที่สถานศึกษาได้บันทึกไว้ ทุกเรื่อง สำหรับการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การประกันคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยใช้ผู้เรียนเป็นที่ตั้ง ประเมินจากผู้เรียนเป็นหลักประเมินทุกสิ่งทุกอย่างจากผู้เรียน

บัณฑิตา วงษ์วุฒิภัทร (2551, หน้า 5) ได้ให้ความหมาย การประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา คือ กระบวนการในการควบคุมคุณภาพ ตรวจสอบคุณภาพ ประเมินคุณภาพ อย่างเป็นระบบต่อเนื่อง เพื่อให้ผลผลิตของสถานศึกษามีคุณภาพตรงตามมาตรฐานทางการศึกษา

สุภาพร ไผ่โพธิ์ (2551, หน้า 18) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นกระบวนการที่บุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษาร่วมกันวางแผน กำหนดเป้าหมายและวิธีการ ลงมือทำตามแผนในทุกขั้นตอน มีการบันทึกข้อมูลเพื่อร่วมกันตรวจสอบผลงาน หากจุดเด่น

จุดที่ต้องปรับปรุงแล้วร่วมกันปรับปรุงแผนงานนั้น ๆ โดยมุ่งหวังให้มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการสถานศึกษาที่เน้นคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการทำงานอย่างมีทิศทาง มีแนวทางในการดำเนินงานอย่างมีเป้าหมายและแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน การดำเนินงานตามแผนเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมาย ต้องมีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ และการประเมินคุณภาพภายในหรือการประเมินตนเอง เพื่อให้มีการตรวจสอบในสิ่งที่สถานศึกษาได้วางแผนไว้ในแต่ละปี มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ คือ สถานศึกษา จะได้พัฒนาปรับปรุงให้เป็นไปตามเป้าหมายอยู่ตลอดเวลา โดยใช้กระบวนการดำเนินงาน ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การนำไปปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบการดำเนินงาน (Check) และการปรับปรุงแผนการปฏิบัติงาน (Act)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2554, หน้า 2) กล่าวว่า การประกันคุณภาพภายใน เป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งที่สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบ มีคุณภาพมาตรฐาน ผู้ที่จบการศึกษามีคุณภาพตามที่มุ่งหวัง ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กร สถานประกอบการที่รับช่วงผู้จบการศึกษาเข้าศึกษาต่อหรือรับเข้าทำงานมีความมั่นใจว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่งมีคุณภาพได้มาตรฐาน

สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพภายใน เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาของสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ในการประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพมาตรฐานที่ต้องการบนหลักการมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างศักยภาพในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มั่นใจว่าผู้เรียนทุกคนได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพ

ความสำคัญของการประกันคุณภาพภายใน

ในการจัดการศึกษาของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องมีการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยต้องมีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในทุกโรงเรียน ซึ่งมีผู้ที่กล่าวถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

พงศ์พิชญ์ สุพรรณ (2551, หน้า 26-27) กล่าวว่า ความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษา 3 ประการ ประกอบไปด้วย

1. ทำให้ประชาชนได้รับข้อมูลคุณภาพการศึกษาที่เชื่อถือได้ เกิดความเชื่อมั่นและสามารถตัดสินใจเลือกใช้บริการที่มีคุณภาพมาตรฐาน
2. ป้องกันการจัดการศึกษาที่ไม่มีคุณภาพ ซึ่งจะเป็นการคุ้มครองผู้บริโภคและเกิดความเสมอภาคในโอกาสที่จะได้รับการบริการการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง
3. ทำให้ผู้รับผิดชอบในการจัดการศึกษามุ่งบริหารจัดการการศึกษาสู่คุณภาพและมาตรฐานอย่างจริงจัง ซึ่งมีผลทำให้การศึกษามีพลังที่จะพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง

กระทรวงศึกษาธิการ (2553, หน้า 6-7) การประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก มาตรา 48 กำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อหน้าสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2546, หน้า 2) ได้กล่าวว่า ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญอย่างมาก ในการสร้างความมั่นใจให้กับผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคมว่าสถานศึกษาจะดำเนินการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดไว้ในหลักสูตรของสถานศึกษา ซึ่งจะทำให้เด็กไทยเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข เป็นประชากรที่มีคุณภาพ พร้อมทั้งจะช่วยกันสร้างสรรค์สังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้มีความยั่งยืน เสริมสร้างเศรษฐกิจของประเทศให้มั่นคง มีความสามารถในการร่วมมือและแข่งขันกับประชากรประเทศอื่น ๆ ได้อย่างมีความสุข มีศักดิ์ศรีอยู่ในสังคมโลกต่อไป

สุภัทรา เอื้องวงศ์ (2557, หน้า 9) กล่าวว่า ความสำคัญและความจำเป็นของการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ประกอบไปด้วย

1. ทำให้ผู้เรียนและผู้ปกครองมีหลักประกันและความเชื่อมั่นว่าสถานศึกษาจะจัดการศึกษาที่มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด
2. ช่วยส่งเสริมให้ผู้สอนมีการทำงานอย่างเป็นระบบ เน้นคุณภาพ มีความเป็นมืออาชีพ มีประสิทธิภาพ มีความรับผิดชอบ สามารถตรวจสอบได้ มีการพัฒนาตนเองและผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง และเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครองและชุมชน
3. มีส่วนส่งเสริมให้ผู้บริหาร ได้ใช้ภาวะผู้นำและความรู้ ความสามารถในการบริหารอย่างเป็นระบบ โปร่งใส ตรวจสอบได้ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพและเป็นที่ยอมรับของสังคมและชุมชน
4. เป็นแนวทางในการทำงานของกรรมการสถานศึกษาให้ทำหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ ได้อย่างเหมาะสม ก่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และคุณภาพการศึกษาที่พัฒนาเยาวชนให้มีคุณภาพตามที่สังคมคาดหวัง

5. ช่วยให้หน่วยงานที่กำกับมีแนวทางในการกำกับดูแลการดำเนินการของสถานศึกษา ให้เกิดคุณภาพ

6. ช่วยให้หน่วยงานที่รับผลผลิตจากการศึกษาในแต่ละระดับได้ผลผลิตมีคุณภาพ เข้าสู่ระบบ ซึ่งอาจเป็นทั้งการศึกษาต่อหรือการประกอบอาชีพ

7. ช่วยสร้างคนที่มีคุณภาพ เป็นคนดี มีความรู้ ความสามารถออกไปรับใช้ชุมชน สังคมและประเทศชาติ

สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของไทย เป็นการรวบรวม ข้อมูลอย่างเป็นระบบแก้ไขปัญหาตามแผนการจัดกิจกรรม โรงเรียนพัฒนาได้อย่างมีคุณภาพ ตรวจสอบได้สร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ปกครองและชุมชนว่าบุตรหลานที่ส่งเข้ามาเรียนในสถานศึกษา นั้นแล้วได้รับการปฏิบัติอย่างเสมอภาคและได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามมาตรฐานการศึกษา ที่กำหนดขึ้นเพื่อมีคุณภาพชีวิตที่ดีตามเป้าหมาย

แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามระบบ หลักเกณฑ์ และแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา รวมทั้งบทบาทและหน้าที่ การกิจสำคัญในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และเรียนรู้จากกรณีศึกษา เกี่ยวกับรูปแบบและแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ให้เข้มแข็ง โดยมีแนวทางดังนี้ (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2554, หน้า 2)

ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา

ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา (Internal quality assurance) เป็นระบบ ที่สถานศึกษาสร้างความมั่นใจ (Assure) แก่ผู้รับบริการทั้งผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ตลอดจนองค์กร หรือสถานประกอบการที่รับผู้เรียนเข้าศึกษาต่อหรือทำงานว่าสถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้มี คุณภาพได้ตามมาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถ มีทักษะและ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่หลักสูตรกำหนดและสังคมคาดหวัง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคม ได้อย่างมีความสุข รวมทั้งสร้างประโยชน์ให้แก่ครอบครัวและชุมชนตามความเหมาะสมด้วย การบริหารจัดการที่มีคุณภาพทั้งองค์กร โดยใช้หลักการมีส่วนร่วม บุคลากรในสถานศึกษา โดยเฉพาะครูและผู้บริหารตระหนักถึงเป้าหมาย คือ ผลประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียนเป็นอันดับแรก ระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาจึงเป็นกลไกสำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องซึ่งสามารถตรวจสอบได้ และถูกกำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่ง ต้องดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และประกาศกฎกระทรวง ดังที่กล่าวแล้วการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของสถานศึกษาจึงยึดหลักการ 3 ประการ คือ

1. การกระจายอำนาจ (Decentralization) สถานศึกษามีอิสระ และมีความคล่องตัวในการบริหารและตัดสินใจดำเนินงานทั้งด้านการบริหารงานวิชาการ งบประมาณ บุคลากร และทรัพยากร การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก และผู้สอนทำบทบาทหน้าที่ในการสอน จัดกิจกรรมและพัฒนาสื่อ เพื่อพัฒนาการเรียนของผู้เรียนให้บรรลุผลตามจุดหมายของหลักสูตรได้อย่างเต็มที่ สามารถจัดการศึกษาได้สอดคล้องกับสภาพพื้นที่ ความต้องการของชุมชนและสังคมได้มากที่สุด

2. การเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมในการทำงาน (Participation) หน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการ ภูมิปัญญาท้องถิ่นปราชญ์ชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทั้งในฐานะเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาหรือคณะทำงานในส่วนอื่นๆ ของสถานศึกษา โดยมีการร่วมกันคิดตัดสินใจสนับสนุนส่งเสริม และติดตามตรวจสอบการดำเนินงาน ตลอดจนร่วมภาคภูมิใจในความสำเร็จของสถานศึกษา

3. การแสดงภาระรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (Accountability) มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นเป้าหมาย (Goals) ที่ผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชนต้องได้รับรู้เพื่อการพัฒนา ร่วมกัน และเพื่อการติดตามตรวจสอบ การดำเนินงานของสถานศึกษาว่าสามารถนำพานักเรียนไปสู่มาตรฐานที่ได้กำหนดร่วมกันไว้หรือไม่ จากเป้าหมายและจุดเน้นการพัฒนาดังกล่าว สถานศึกษาต้องสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา (School improvement plan) เลือกกลวิธีการพัฒนาที่เหมาะสม สามารถทำให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม มีการประชาสัมพันธ์เป้าหมายและจุดเน้นที่ต้องการพัฒนาให้ทุกฝ่ายได้รับรู้ เพื่อเป็นสัญญาประชาคมและเพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีทิศทางการทำงานที่ชัดเจนสู่เป้าหมายเดียวกัน

จากหลักการดังกล่าว การประกันคุณภาพการศึกษาจึงมีกระบวนการดำเนินการที่สัมพันธ์ต่อเนื่องกัน 3 ชั้น คือ

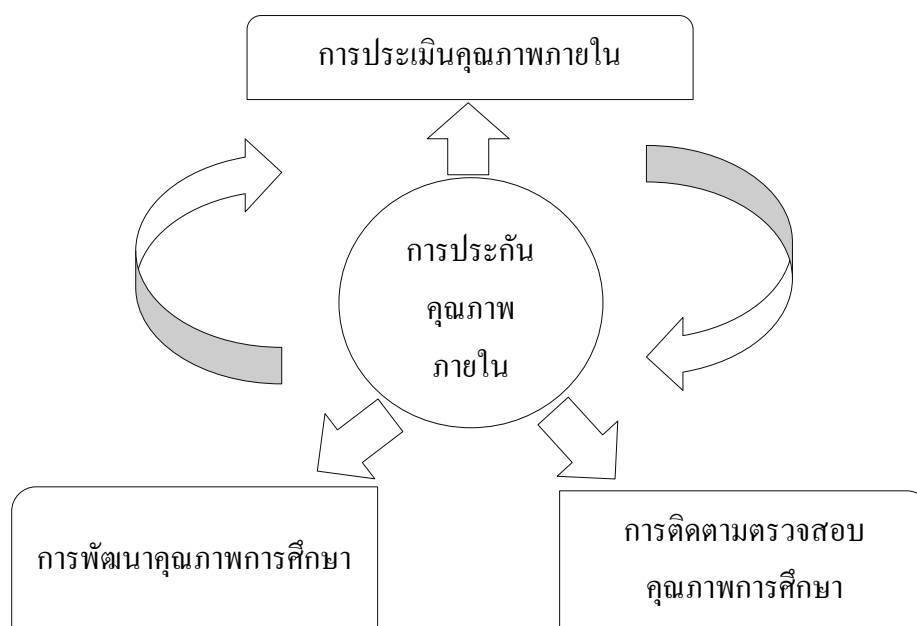
1. การประเมินคุณภาพภายใน เป็นการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา การติดตามและการตรวจสอบคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ทำโดยบุคลากรของสถานศึกษา หรือโดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่หน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษา เพื่อนำผลจากการประเมิน ไปใช้ในการวางแผนพัฒนากิจกรรม/ โครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นตั้งอยู่บนฐานความเป็นจริง มีความเป็นไปได้และสำเร็จผลในเวลาอันเหมาะสม

2. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และจัดทำรายงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา พร้อมทั้งเสนอแนะมาตรการเร่งการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เมื่อจะทำการตรวจสอบความก้าวหน้า สถานศึกษาจะต้องข้อมูลสารสนเทศแสดงแนวโน้มการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และคุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษา ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการวางระบบ

การเก็บรวบรวมข้อมูลและสารสนเทศเกี่ยวกับผู้เรียนและการปฏิบัติงานเป็นประจำทุกปี มีวิธีการเก็บข้อมูลที่ไม่ยุ่งยากและเกิดจากการปฏิบัติจริง ข้อมูลสารสนเทศที่จะแสดงแนวโน้มผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและคุณภาพการบริหารการจัดการของสถานศึกษาได้ไม่ควรจะน้อยกว่า 3 ปีการศึกษา ดังนั้น ครูทุกคนต้องสามารถแสดงข้อมูลผลการเรียนของผู้เรียน ได้เป็นรายบุคคล รายห้องเรียน รายชั้น รายกลุ่มสาระ จนเป็นข้อมูลรวมระดับสถานศึกษาได้ หรือ โครงการอื่น ๆ ที่สถานศึกษาดำเนินการก็จะต้องสามารถตอบได้ว่าเหตุใดจึงเพิ่มกิจกรรมใหม่ขึ้น หรือปรับลดกิจกรรมบางอย่างลง ข้อมูลสารสนเทศเหล่านั้นถูกนำไปสรุปรายงานให้คณะกรรมการสถานศึกษาทราบ เพื่อร่วมกันหาแนวทางพัฒนาต่อไป

3. การพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นกระบวนการพัฒนาการศึกษาเข้าสู่คุณภาพ

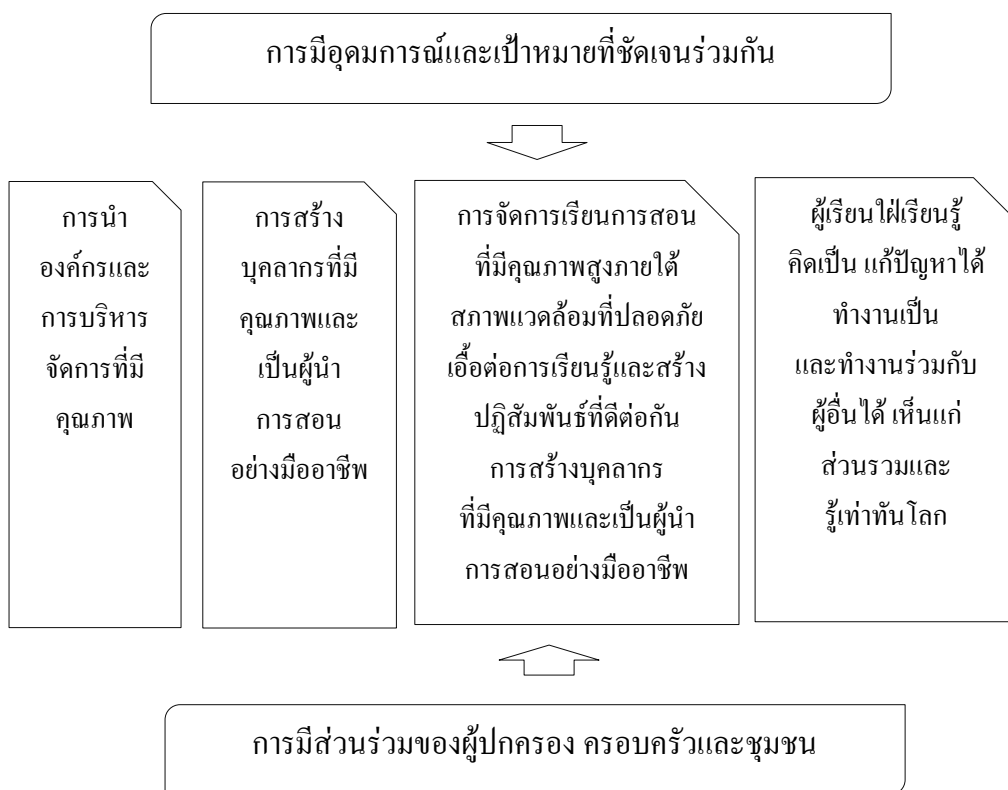
ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยมีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาการจัดระบบและโครงสร้าง การวางแผนและการดำเนินงานตามแผนรวมทั้ง “สร้างจิตสำนึก” ให้เห็นว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็น “ความรับผิดชอบร่วมกัน” ของทุกคน การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นคำที่มีความหมายกว้างมาก แต่ในระดับสถานศึกษานั้น แท้จริงแล้วคือ หน้าที่หลักของสถานศึกษาในการจัดการเรียนการสอน โดยมีคุณภาพที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนเป็นเป้าหมาย ซึ่งในปัจจุบันกำหนดในรูปแบบของมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ฉะนั้นในการคิดกิจกรรม/ โครงการหรือพัฒนานวัตกรรมใด ต้องสะท้อนผลที่เกิดกับผู้เรียนได้ อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานจะบรรลุผลสำเร็จได้ต้องเกิดจากผู้ปฏิบัติงานทุกคนทำงานอย่างเป็นระบบ ทำงานร่วมกันได้ดี รับฟังความคิดเห็นของกันและกัน ยอมรับผลที่เกิดขึ้นร่วมกัน และพร้อมที่จะแก้ไขให้ดีขึ้น

ภาพที่ 2 องค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2554, หน้า 4)

ประเทศนิวซีแลนด์ที่ประสบความสำเร็จในการจัดการศึกษาที่ทั่วโลกยอมรับใช้แนวคิด “ห่วงโซ่คุณภาพ” (Chain of quality) ในการขับเคลื่อนระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ให้มีความเข้มแข็ง โดยคำนึงถึงองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ส่วนที่เชื่อมโยงกัน (ดังแสดงในภาพที่ 2) คือ

1. การมีอุดมการณ์และเป้าหมายที่ชัดเจนร่วมกัน
2. การนำองค์กรและการบริหารจัดการที่มีคุณภาพ
3. การสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพและเป็นผู้นำการสอนอย่างมืออาชีพ
4. การจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพสูงภายใต้สภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนรู้และสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน
5. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ครูอบครูและชุมชน

ภาพที่ 3 ห่วงโซ่คุณภาพการจัดการศึกษา (Education Review Office, 2004)

สถานศึกษาที่มีระบบบริหารจัดการด้วยวงจรคุณภาพนำโดยผู้บริหารที่เป็นผู้นำวิชาการสูงย่อมมีการพัฒนาคณะครูณาจารย์ให้เป็นบุคลากรที่มีความสามารถทางวิชาการ มีภาวะผู้นำเช่นเดียวกัน ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนย่อมมีประสิทธิภาพ ขอบที่จะกำหนดเป้าหมายที่ท้าทาย แสวงหาวิธีการหรือนวัตกรรมใหม่ที่จะทำให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ จัดการเรียนรู้ที่สนุก กระตุ้นให้คิดและทดลองทำ สนุกในการเรียนรู้ ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันและกัน การจัดการศึกษาได้รับความร่วมมืออย่างดีจากผู้ปกครอง ครอบครัว และชุมชน อันเนื่องมาจากการที่ทุกคนทุกฝ่ายมีอุดมการณ์และเป้าหมายที่ชัดเจนร่วมกัน จากความเชื่อมโยงของการปฏิบัติงานดังกล่าว มั่นใจได้ว่าผู้เรียนต้องมีคุณภาพได้มาตรฐานตามที่สถานศึกษากำหนด

จากมาตรา 47 ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่กำหนดว่า ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกระทรวงนั้น ได้นำไปสู่การจัดทำกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 โดยรวมระบบการประกันคุณภาพภายในขององค์กรหลักที่รับผิดชอบการศึกษาในแต่ละระดับ และระบบการประกันคุณภาพภายนอกเข้าด้วยกัน

ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในส่วนของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งรวมถึงการศึกษาปฐมวัยนั้น ระบุว่า ให้สถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยยึดหลักการมีส่วนร่วม 8 ประการ ดังนี้ (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2554, หน้า 6-22)

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
 2. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ
 3. การจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา
 4. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษา
 5. การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา
 6. การประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด
 7. การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี
 8. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
- มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีความสำคัญและจำเป็นมากสำหรับ หลักการกระจายอำนาจ โดยที่ให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรเอง บริหารการใช้หลักสูตรให้เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของท้องถิ่น รัฐจึงกำหนดมาตรฐานการศึกษาของชาติ เพื่อเป็นข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้เกิดขึ้น ในสถานศึกษา และใช้เป็นการเทียบเคียง

2. การจัดระบบบริหารและสารสนเทศสถานศึกษาควรจัดโครงสร้างที่เอื้อต่อการ พัฒนางานและการสร้างระบบประกันคุณภาพภายใน ควรมีคณะทำงานทำหน้าที่วางแผน ติดตาม ตรวจสอบคุณภาพ จัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปี โดยแต่งตั้ง คณะทำงานที่มีตัวแทนบุคลากรจากหลายฝ่ายร่วมคิด ร่วมวางแผน และร่วมติดตามตรวจสอบ

3. การจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษา บรรลุตามมาตรฐานการศึกษา สถานศึกษาต้องมีการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพ การศึกษาต้องคำนึงถึงหลักการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม และการนำสู่การปฏิบัติได้จริง แผนพัฒนาสถานศึกษาที่ดีควรคำนึงถึงวิธีการดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้ คือ

3.1 มีการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความจำเป็นอย่างเป็นระบบ และมีแผนปฏิบัติการ ประจำปีรองรับทั้งแผนระยะสั้นและระยะยาว

3.2 มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายการพัฒนา และสภาพความสำเร็จ ของการพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง ชัดเจน และเป็นรูปธรรม

3.3 กำหนดวิธีการดำเนินงานอาศัยหลักวิชาหรือผลการวิจัยหรือข้อมูลเชิงประจักษ์ที่อ้างอิงได้ ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล การพัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการเพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้

3.4 เสาะหาและประสานสัมพันธ์กับแหล่งวิทยากรภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการได้ และระบุไว้ในแผนให้ชัดเจน

3.5 กำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาทุกคน รวมทั้งผู้เรียนรับผิดชอบและดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.6 กำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางการมีส่วนร่วมของบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคลากรในชุมชน เพื่อการพัฒนาผู้เรียนร่วมกัน

3.7 กำหนดการใช้งบประมาณ และทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

3.8 มีการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนและนำผลไปใช้ในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

4. การดำเนินงานตามแผนการพัฒนาสถานศึกษา มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา มีโครงการกิจกรรมที่ต้องดำเนินการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ และเกิดผลสำเร็จตามที่ระบุไว้ในตัวชี้วัดของโครงการ ต้องสร้างระบบการทำงานที่เข้มแข็ง เน้นการมีส่วนร่วม ใช้เทคนิคการบริหารและการจัดการ ที่จะทำให้งานตามแผนพัฒนาสถานศึกษابรรลุเป้าหมาย ดังนี้

4.1 วงจรการพัฒนาคุณภาพ PDCA ของเดมिंग (Deming cycle) เป็นเทคนิคที่นิยมใช้กันแพร่หลาย เพราะเป็นกระบวนการตรวจสอบตนเองอยู่ตลอด ตั้งแต่ขั้นวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแผน (Do) การตรวจสอบหรือการประเมิน (Check) และการนำผลการประเมินย้อนกลับไปทบทวน ปรับปรุงแก้ไข วางมาตรฐาน มาตรการ กำหนดขั้นตอนใหม่ (Act) เพื่อดำเนินงานต่อไป วงจรการพัฒนา PDCA สามารถนำไปใช้ดำเนินการได้ในทุกขั้นตอนทุกงานและสอดคล้องกันได้อย่างต่อเนื่อง

4.2 แนวคิด Balance scorecard สถานศึกษาหลายแห่งใช้แนวคิดในการกำหนดผลสำเร็จอย่างสมดุลรอบด้าน (Balance scorecard) เป็นเทคนิคการบริหาร เช่น โรงเรียนในฝัน โดยใช้การกำหนดมุมมองที่เกี่ยวข้องกับผลสำเร็จของการดำเนินงาน 4 ด้าน คือ

4.2.1 มุมมองด้านนักเรียน (Student perspective) โดยพิจารณาความต้องการที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะของผู้เรียนที่คาดหวัง

4.2.2 มุมมองด้านกระบวนการจัดการศึกษาภายใน (Internal process perspective) โดยพิจารณาผลสำเร็จและแนวทางในการพัฒนาประสิทธิภาพและคุณภาพของกระบวนการบริหารจัดการและการจัดหลักสูตรกระบวนการเรียนการสอน

4.2.3 มุมมองด้านการเรียนรู้และการพัฒนา (Learning and growth perspective)

โดยพิจารณาปัจจัยที่ใช้ขับเคลื่อนให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาคุณภาพตามที่คาดหวัง ซึ่งได้แก่ การสร้างความเข้มแข็งให้สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ การพัฒนาศักยภาพและทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรการศึกษา การเพิ่มสมรรถนะของสถานศึกษาในการใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการพัฒนา

4.2.4 มุมมองด้านงบประมาณและทรัพยากร (Budget and resource perspective)

พิจารณาปัจจัยส่งเสริมให้การดำเนินงานบรรลุความสำเร็จ โดยคำนึงถึงแหล่งสนับสนุนอัตราค่าจ้าง ค่าใช้จ่าย ประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรและงบประมาณจากมุมมองทั้งสี่ด้านนำมากำหนด วัตถุประสงค์ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ โดยคำนึงถึงความครอบคลุมและสมดุลเพื่อตรวจสอบ ลำดับความสำคัญและความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ทำได้โดยการนำวัตถุประสงค์ มากำหนดตัวชี้วัด เป้าหมายและกลยุทธ์ริเริ่ม

5. การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา ก็คือ การติดตามตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษาดังกล่าวแล้ว สถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะทำงานขึ้นเพื่อวางแผนติดตามและรวบรวมข้อมูลสารสนเทศการดำเนินงาน โครงการตลอดปีการศึกษา โดยใช้มาตรฐานการศึกษา เป็นกรอบการติดตามตรวจสอบ ทั้งนี้ข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์ในการจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษาอีกด้วย นอกจากนี้สถานศึกษาควรมีการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้ เพื่อให้ก้าวทันสถานการณ์ปัจจุบันด้วย คือ

5.1 วิสัยทัศน์ และภารกิจของสถานศึกษา เช่น วิเคราะห์ดูว่าวิสัยทัศน์และภารกิจ สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน/ มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย และสอดคล้องกับสถานะปัจจุบันหรือไม่ ควรปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอะไรบ้าง จัดกิจกรรมอย่างไรจึงจะเหมาะสม

5.2 แผนพัฒนาสถานศึกษา เช่น แผนพัฒนาสะท้อนความต้องการของชุมชนจริงหรือไม่ มีการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนนำมาใช้ในการวางแผนครอบคลุมครบถ้วนหรือไม่ กิจกรรมตามแผนสัมพันธ์กันและสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และเป้าหมายหรือไม่ แผนพัฒนา โดยรวมมีความชัดเจน เข้าใจง่าย และมีทิศทางพัฒนาที่ชัดเจนหรือไม่

5.3 การพัฒนาหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ เช่น บรรยากาศสภาพแวดล้อมสนับสนุนการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด สะท้อนความสำเร็จของผู้เรียนอย่างไร ครูเลือกใช้ยุทธศาสตร์การสอน หลากหลายและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนหรือไม่ ครูและผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อการเรียนของผู้เรียนอย่างไร การจัดกระบวนการเรียนรู้เน้นให้ผู้เรียนได้มีโอกาสฝึกแก้ปัญหา ฝึกการคิดสร้างสรรค์ที่สัมพันธ์กับชีวิตจริง ตลอดจนพัฒนานิสัยรักการเรียนรู้หรือไม่ ผู้เรียนกล้าคิด กล้าแสดงออกหรือไม่

5.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน เช่น ผู้เรียนประสบความสำเร็จจากการเรียนรู้ที่ผู้สอนเป็นผู้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือไม่ ผลงานของผู้เรียนมีความหมายบ่งบอกถึงสิ่งที่ผู้เรียน รู้ เข้าใจ และทำได้หรือไม่ ผลงานแสดงความคิดสร้างสรรค์หรือไม่ และผู้เรียนได้มีโอกาสนำความรู้ไปใช้มากน้อยเพียงใด ผู้สอนใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย และสอดคล้องกับสภาพจริงเพียงใด มีการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การประเมินหรือไม่ สถานศึกษาจัดตั้งอำนวยการความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถทำงานร่วมกันได้อย่างดีหรือไม่

5.5 การพัฒนาองค์กร เนื่องจากสถานศึกษาเป็นแหล่งหรือศูนย์การเรียนรู้ที่สำคัญในชุมชน ฉะนั้นนอกเหนือจากการบริหารจัดการด้านการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน การพัฒนาผู้สอนและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องแล้ว สถานศึกษาต้องมุ่งเน้นการพัฒนาสถานศึกษา โดยเฉพาะห้องสมุดเป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชนได้เป็นอย่างดี ดังนั้น ประเด็นในการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายใน จึงควรวิเคราะห์ว่าผู้บริหารอุทิศตนเพื่อองค์กร เพื่อนร่วมงาน และเพื่อการพัฒนาการศึกษาอย่างไร เป็นผู้ดำเนินการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และสามารถแนะนำนวัตกรรมหรือแหล่งนวัตกรรมสำหรับผู้สอนได้หรือไม่ มีการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเปิดโอกาสให้ผู้สอน คณะทำงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเชิงบริหารหรือไม่ มากน้อยเพียงใด มีการรวบรวมแหล่งภูมิปัญญาชาวบ้าน และเชิญปราชญ์ชาวบ้านมาเป็นที่ปรึกษาหรือให้ความรู้หรือไม่ มีการพบปะและเปลี่ยนประสบการณ์กับสถานศึกษาอื่น ๆ เพื่อเทียบเคียงการพัฒนาหรือไม่อย่างไร

5.6 การพัฒนาวิชาชีพครู เช่น มีการใช้แหล่งวิทยากรภายนอกช่วยให้ครูเกิดการเรียนรู้ อย่างไรก็ตาม มีการเปิดโอกาสให้ครูแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และความคิดในการพัฒนาวิชาชีพ ด้วยวิธีการใดบ้าง สนับสนุนให้ครูมีการวิจัยค้นคว้าความรู้ใหม่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและการประเมินผลบ้างหรือไม่ บ่อยเพียงใด จัดหางบประมาณและสิ่งสนับสนุนมากน้อยเพียงใด ส่งเสริมให้มีการสัมมนาหรือพัฒนาวิชาชีพในรูปแบบอื่นใดหรือไม่ การตรวจสอบและการทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ดำเนินการอย่างจริงจัง จะช่วยให้สถานศึกษามีข้อมูลถูกต้องเพียงพอในการวางแผนพัฒนาสถานศึกษาที่เน้นคุณภาพการศึกษาในรอบปีถัดไป นอกจากนี้ผลจากการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษายังมีส่วนช่วยกระตุ้นผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งนักการศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชนให้ตระหนักถึงการกำหนดนโยบายและทิศทางการพัฒนาการศึกษาในระดับท้องถิ่นหรือระดับชาติอีกทางหนึ่งด้วย

6. การประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด จากการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพภายในสถานศึกษาดังได้กล่าวไว้ข้างต้น สถานศึกษาจะมีข้อมูลสารสนเทศสำหรับประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดได้ด้วย อย่างไรก็ตามสถานศึกษา

ที่มีความพร้อมอาจตั้งคณะทำงานขึ้นทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาก็ได้ ซึ่งจะเป็นการสร้างระบบการประเมินตนเองอีกทางหนึ่ง นำผลจากการประเมินไประบุไว้ตามรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีต่อไป

7. การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี การจัดทำรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปีเป็นหน้าที่ที่สถานศึกษาต้องปฏิบัติ เพราะการทำงานใด ๆ ก็ตามต้องมีการรายงานผลและนำผลไปใช้จึงจะเป็นการทำงานที่มีประสิทธิภาพอย่างไรก็ตาม เนื่องจากในอดีตมีการละเลยกันมากจนทำให้เกิดจุดอ่อนเรื่องระบบฐานข้อมูลที่จำเป็นต่อการพัฒนา จึงมีการตราไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 48 ให้สถานศึกษาจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

8. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ในการทำให้คุณภาพของสถานศึกษาดำรงอยู่อย่างยั่งยืนนั้น สถานศึกษาควรตรวจสอบและทบทวนการดำเนินงานตามโครงการกิจกรรมอยู่เสมอ โครงการ กิจกรรมที่ทำได้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์ ส่งผลถึงผู้เรียนการพิจารณาโครงการ กิจกรรมที่จะทำต่อไปหรือไม่นั้น ควรพิจารณาดังนี้

8.1 ถ้าเป็นโครงการที่ดี สมควรดำเนินต่อไปก็ดำรงโครงการนั้นไว้

8.2 ถ้าเป็นโครงการที่ดี แต่ยังดำเนินการไม่สำเร็จหรือไม่บรรลุเป้าหมาย

เพราะมีจุดบกพร่อง ถ้าปรับปรุงแก้ไขสามารถบรรลุผลสำเร็จได้ก็ดำเนินการต่อไปและทำให้ดีขึ้น

8.3 ถ้าเป็นโครงการที่มีความก้าวหน้าในการดำเนินงานอยู่ตลอดเวลา ก็พัฒนาดำเนินโครงการนั้นต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง

8.4 หากมีเหตุการณ์หรือสิ่งที่ส่อเค้าว่าจะเกิดปัญหา ต้องหาทางป้องกันไว้ก่อนก็จำเป็นต้องจัดทำโครงการใหม่ ๆ ขึ้นเพื่อป้องกันปัญหา อย่างไรก็ตามในการทำให้คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพัฒนาอย่างต่อเนื่องนั้นสถานศึกษาต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

8.4.1 สร้างจิตสำนึกการพัฒนาให้เกิดขึ้นในหมู่ครูและบุคลากรทุกคน
ในสถานศึกษา

8.4.2 เน้นย้ำหรือกำหนดเป็นนโยบายการทำงานอย่างมีระบบ รวมทั้งต้องทำงานอย่างมีเป้าหมาย ทำงานเป็นหมู่คณะและต้องทำอย่างต่อเนื่อง

8.4.3 พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning organization) การจะทำให้สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ได้ ต้องทำให้บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ คือ รู้จักพัฒนาตนเอง ใฝ่รู้ หมั่นแสวงหาความรู้อยู่เสมอ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แบ่งปันความรู้กันตลอดเวลา เกิดทีมผู้เชี่ยวชาญในเรื่องต่าง ๆ หลากหลายจนได้รับการยอมรับ

จากผู้เกี่ยวข้อง มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนความรู้กับองค์กรอื่น ๆ สถานศึกษาก็เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มีความเคลื่อนไหวในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอยู่ตลอดเวลา ผลผลิตขององค์กรแห่งการเรียนรู้เห็นได้จาก 1) ผลสัมฤทธิ์ของงานสูงขึ้น 2) เกิดการพัฒนาคน 3) มีการพัฒนาความรู้ และ 4) องค์กรมีศักยภาพสูงขึ้น

หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ตามกฎกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553 (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2554, หน้า 11-22)

1. ให้สถานศึกษาจัดโครงสร้างการบริหารที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

2. ให้สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา โดยให้มีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

2.1 กำหนดแนวทางและวิธีดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

2.2 กำกับ ติดตาม ให้ความเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการประกัน

คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

2.3 เสนอสถานศึกษาจัดระบบสารสนเทศที่มีข้อมูลอย่างเพียงพอต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

3. ให้สถานศึกษาจัดระบบสารสนเทศที่มีข้อมูลอย่างเพียงพอต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา

4. ให้สถานศึกษากำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาที่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพผู้เรียน สถานศึกษาท้องถิ่นและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5. ให้สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงหลักและครอบคลุมในเรื่องต่อไปนี้

5.1 เป็นแผนที่ใช้ข้อมูลจากการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความจำเป็นอย่างเป็นระบบ และมีแผนปฏิบัติการประจำปีรองรับ

5.2 กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย และสภาพความสำเร็จของการพัฒนาไว้ อย่างต่อเนื่อง ชัดเจน และเป็นรูปธรรม

5.3 กำหนดวิธีดำเนินงานที่มีหลักวิชา หรือผลการวิจัย หรือข้อมูลเชิงประจักษ์ที่อ้างอิงได้ ให้ครอบคลุมการพัฒนาด้านการจัดประสบการณ์เรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผล การพัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการเพื่อนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้

- 5.4 กำหนดแหล่งวิทยากรภายนอกที่ให้การสนับสนุนทางวิชาการ
- 5.5 กำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาทุกคน รวมทั้งผู้เรียน รับผิดชอบและดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 5.6 กำหนดบทบาทหน้าที่และแนวทางให้บิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคลากร ในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน
- 5.7 กำหนดการใช้งบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ
6. ให้สถานศึกษาดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา รวมทั้ง มีการกำกับ ติดตาม การดำเนินงานให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง และบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้
7. ให้คณะบุคคลดำเนินการตรวจสอบ ทบทวน และรายงานการดำเนินงานตาม แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้ใช้วิธีการที่หลากหลายและเหมาะสม โดยให้ ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา
8. ให้สถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนทุกคนในทุกระดับช่วงชั้นที่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนด ได้รับการประเมินผลสัมฤทธิ์ในวิชาแกนหลักและคุณลักษณะที่สำคัญด้วยกระบวนการ และวิธีการที่ได้มาตรฐาน
9. ให้สถานศึกษาจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี โดยระบุความสำเร็จ ตามเป้าหมายที่กำหนดในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพร้อมหลักฐานข้อมูล และผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อ สาธารณชน
10. ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาส่งเสริมสนับสนุน และร่วมดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ดังนี้
 - 10.1 จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ
 - 10.2 จัดให้มีการกำหนดสาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ และผลการเรียนรู้ ในวิชาแกนหลักของสถานศึกษาร่วมกันเป็นรายปีหรือรายภาค
 - 10.3 จัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ในวิชาแกนหลัก และคุณลักษณะที่สำคัญ ด้วยกระบวนการและวิธีการที่ได้มาตรฐาน
11. ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการตรวจสอบ ทบทวนคุณภาพสถานศึกษา อย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปี และรายงานผลให้สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดทราบ
12. ให้หน่วยงานต้นสังกัดศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และเผยแพร่นวัตกรรมเกี่ยวกับรูปแบบ และเทคนิควิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งกำกับ สนับสนุนส่งเสริม ติดตาม ประเมินผล และผลงประสิทธิภาพของระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษา

สรุปได้ว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เป็นกระบวนการที่บุคลากรทุกฝ่าย ในสถานศึกษาร่วมกันวางแผน กำหนดเป้าหมายและวิธีการดำเนินงาน เพื่อหาข้อบกพร่อง และร่วมกันพัฒนาปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่องนั้น โดยมุ่งหวังให้การบริหารจัดการของ สถานศึกษามีประสิทธิภาพและสร้างความมั่นใจให้แก่ นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน มุ่งพัฒนา ผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ได้ครบถ้วนตามมาตรฐานคุณภาพที่ระบุไว้ในหลักสูตรและสอดคล้องกับ แนวทางของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยดำเนินงานตามระบบการประกัน คุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553 มีกระบวนการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาภายในสถานศึกษา 8 ประการ ได้แก่ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดระบบบริหารสารสนเทศ การจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพการศึกษา การดำเนินงานตามแผนพัฒนาสถานศึกษา การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

บทบาทหน้าที่ของครูในการประกันคุณภาพภายในควรเป็น ดังนี้ (สำนักทดสอบ ทางการศึกษา, 2554, หน้า 23)

1. มีการเตรียมความพร้อมของตนเองโดยทำการศึกษาให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ หลักการวิธีการขั้นตอนในการประเมินผลภายใน รวมทั้งพยายามสร้างเจตคติที่ดีต่อการประเมิน ภายใน
2. ให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการให้ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปที่คณะกรรมการ ประเมินผลภายในต้องการ
3. ให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาเมื่อได้รับการแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการในการจัด กิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งของการประเมินผลภายใน เช่น เข้าร่วมพิจารณาจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน ด้านการประเมินผลภายในสถานศึกษาร่วมกันพิจารณาจัดสร้างเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูล ลักษณะต่าง ๆ ในกระบวนการประเมินผลภายในร่วมกันทำการสำรวจเก็บข้อมูลที่คณะกรรมการ สำรวจร่วมกันทำการวิเคราะห์ข้อมูล (หากมีความรู้ด้านการวิเคราะห์) ร่วมกันสรุปผลการประเมิน เป็นต้น
4. ให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการร่วมกันกำหนดจุดประสงค์ กำหนดมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ในการประเมินด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาเองและร่วมกันกำหนดเกณฑ์การตัดสิน มาตรฐานและตัวบ่งชี้ในด้านต่าง ๆ

5. ปฏิบัติหน้าที่หลักหรือหน้าที่ประจำที่รับผิดชอบอย่างมีระบบตามกระบวนการและสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา เช่น ในหน้าที่การสอนต้องมีการพัฒนาหลักสูตรและแผนการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ จัดเตรียมเนื้อหาที่ถูกต้องเหมาะสมกับจุดประสงค์การเรียนการสอน จัดทำสื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพตรงตามจุดประสงค์การเรียนการสอน จัดกิจกรรมวิธีการเรียนรู้ที่สร้างให้ผู้เรียนเกิดการค้นคว้าหาความรู้ สร้างความรู้ด้วยตนเอง เลือกวิธีการประเมินผลการเรียนหลากหลายและเหมาะสม รวบรวมผลสรุปผลประเมินการเรียนการสอนพฤติกรรมของผู้เรียน นำผลการประเมินมาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น

สรุปได้ว่า บทบาทหน้าที่ของครูในการประกันคุณภาพภายในควรเป็นดังนี้ มีการเตรียมความพร้อมของตนเอง ให้ความร่วมมือกับสถานศึกษา ปฏิบัติหน้าที่หลักหรือหน้าที่ประจำที่รับผิดชอบอย่างมีระบบตามกระบวนการ และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้ สร้างความรู้ด้วยตนเอง เลือกวิธีการประเมินผลการเรียนหลากหลายและเหมาะสม

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ประกอบด้วย ตัวแปรต้น 2 ตัว คือ ขนาดโรงเรียน และประสพการณ์ในการสอน

ขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน หมายถึง จำนวนนักเรียน ซึ่งเป็นตัวกำหนดขนาดของโรงเรียน ตามเกณฑ์การแบ่งขนาด โรงเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อการบริหารด้านคุณภาพการศึกษาจำแนกไว้ 3 ขนาด ดังนี้ โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวนนักเรียน ตั้งแต่ 1-120 คน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 121-300 คน โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป ดังที่ ชนิตา ยินดีสุข (2550, หน้า 53) พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนตามทัศนคติของข้าราชการครูในอำเภอบางละมุง จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสมสมัย ผลารักษ์ (2550, หน้า ๖) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วน ปณิตดา ทิพย์สุข (2551, หน้า 51) พบว่า ทักษะการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดเล็กแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยโรงเรียนขนาดใหญ่มีทักษะการบริหารงานมากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ขนาดโรงเรียนมีผลต่อความคิด ทักษะคิด และส่งผลให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ ของผู้บริหาร ดังนั้นขนาดโรงเรียนจึงเป็นตัวแปรที่น่าสนใจ ผู้วิจัยจึงได้นำมาศึกษาค้นคว้าวิจัยในครั้งนี้

ประสบการณ์ในการสอน

ประสบการณ์ในการสอน หมายถึง ระยะเวลาการสอนของครูตั้งแต่เริ่มปฏิบัติงานจนถึงปัจจุบันยิ่งระยะเวลาในการปฏิบัตินานเท่าใด ประสบการณ์ ความชำนาญ ตลอดจนความสามารถก็จะยิ่งมากตามไปด้วย ทำให้สามารถนำประสบการณ์มาช่วยในการปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงเป็นผลต่อองค์กรมากยิ่งขึ้น ประสบการณ์เป็นตัวแปรที่มีความสำคัญเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นอย่างมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของวิสุทธิ ศรีประสิทธิ์ (2546) ศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานตามมาตรฐาน โรงเรียนของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี พบว่า ปัญหาการปฏิบัติงาน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงาน จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหาร พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านมาตรฐานการบริหารโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) สอดคล้องกับสุขุม ตัญญาจัน (2544) ได้ศึกษาปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานในโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนศึกษาอากเนษ มหาราช สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอเมืองชลบุรี ว่า ปัญหาปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียน ประถมศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านมาตรฐานคุณภาพ นักเรียน ด้านมาตรฐานการเรียนการสอน และมาตรฐานด้านการบริหารโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เมื่อเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานของครูที่มีประสบการณ์ต่างกัน พบว่า ข้าราชการครูในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีประสบการณ์น้อย และประสบการณ์มากมีปัญหาใน ด้านการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐาน โรงเรียนต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และการเปรียบเทียบปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐาน โรงเรียนระหว่างผู้บริหารกับครูผู้สอน พบว่า มีปัญหาการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐาน โรงเรียนระหว่างผู้บริหารกับครูผู้สอน พบว่า มีปัญหาในการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐาน โรงเรียนประถมศึกษาแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของมนัส คงวัฒนะ (2545, หน้า 12) ได้ศึกษาพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดเมืองพัทยาตามความคิดเห็นของพนักงานครู สังกัดเมืองพัทยา ชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารที่มีประสบการณ์มากกับพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหารที่มีประสบการณ์น้อยแตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของไพบูลย์ สุขพิชฌน์ (2545, หน้า 27) ได้ศึกษาพฤติกรรมการทำงานของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ่อทอง จังหวัดชลบุรี ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรม

การปฏิบัติงานของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอป่องทอง จังหวัดชลบุรี ในทัศนะของครูผู้สอนที่มีประสบการณ์น้อยและประสบการณ์มาก โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน สอดคล้องกับสนอง เพชรฉกรรจ์ (2546, หน้า 18) ได้ทำการศึกษา พฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง ผลการวิจัย พบว่า ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารงานต่างกัน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหาร โรงเรียนที่มีประสบการณ์ ในการบริหารงานต่ำกว่า 15 ปี แสดงพฤติกรรมผู้นำโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้อง กับทองเพียร พลนาค (2546 หน้า 67) ได้ศึกษาคุณภาพการบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจันทบุรี ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณภาพ การบริหารงานของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดชลบุรี จำแนกตาม ประสบการณ์การปฏิบัติงานต่างกัน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ โดยผู้บริหาร โรงเรียนที่มีประสบการณ์เท่ากับหรือน้อยกว่า 14 ปี มีคุณภาพการบริหารงานไม่แตกต่างจาก ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 14 ปีขึ้นไป จะเห็นได้ว่าประสบการณ์ในการทำงานนั้น เป็นตัวแปรสำคัญและส่งผลกระทบต่อตัวแปรตามเพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการพัฒนา การประกันคุณภาพการศึกษา ผู้วิจัยจึงนำตัวแปรด้านประสบการณ์ในการสอนมาใช้ศึกษา จากเอกสารและงานวิจัยที่กล่าวมาแล้วนั้น จึงพอสรุปได้ว่าประสบการณ์ในการสอน น่าจะส่งผลกระทบต่อประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งเป็นสาเหตุให้ผู้วิจัยนำมาเป็นตัวแปร ในการศึกษาการวิจัยในครั้งนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาการประกันคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวคิดในการวิจัย ดังต่อไปนี้

นงเยาว์ วิมานทอง (2546) ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการ ประกันคุณภาพการศึกษาของคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ให้ข้อมูล ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการพลเรือนสายวิชาการ และมีประสบการณ์การเข้าร่วมประชุม สัมมนา ฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา และผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีประสบการณ์ การทำงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา สำหรับการรับรู้ในเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษา ของบุคลากรในคณะ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีการรับรู้ระดับมาก ด้านบทบาทและหน้าที่ของตนเอง

ในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษา และการมีส่วนร่วมกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา พบว่า ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องเป็นเพียงผู้สนองนโยบายเพื่อไปปฏิบัติกิจกรรมนั้น ๆ ตามที่ผู้บริหารระดับสูงเป็นผู้กำหนด โดยผู้บริหารยังคงใช้อำนาจในการตัดสินใจและสั่งการให้บุคลากรปฏิบัติ

อิทธิรงค์ ปานะถึก (2549) ได้ศึกษาเรื่อง ตัวแปรที่มีสัมพันธ์กับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในเขตอำเภอเมืองสระบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 กลุ่มตัวอย่างเป็นคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา 32 แห่ง จำนวน 201 คน ในเขตอำเภอเมืองสระบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในเขตอำเภอเมืองสระบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 มีระดับการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก การทำงานเป็นทีมของสถานศึกษาในเขตอำเภอเมืองสระบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 มีระดับการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก ความสัมพันธ์ระหว่างการทำงานเป็นทีมกับการการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในเขตอำเภอเมืองสระบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรีเขต 1 โดยรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลางถึงระดับสูง ($r = 0.757$ ถึง 0.873) ความสัมพันธ์ระหว่างประสพการณ์ในการทำงานของคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษากับการดำเนินประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งโดยรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์เชิงลบในระดับต่ำ ($r = -0.078$ ถึง -0.127)

เมษา นวลศรี (2550) ศึกษาวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในขั้นตอนของการควบคุมคุณภาพการศึกษา การตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา และการประเมินคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมาก ชุมชนมีความต้องการจำเป็นในการมีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามากที่สุด

จิราภรณ์ วิสันต์ (2551) ศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากรของโรงเรียนเอกชน เขตอำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานตามมาตรฐานคุณภาพทางการศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากรตามความคิดเห็นของบุคลากรของโรงเรียนเอกชน เขตอำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา ด้านการวางแผนการปฏิบัติงาน ด้านดำเนินการตามแผน ด้านตรวจสอบประเมินผล และด้านการนำผลประเมินมาปรับปรุงงาน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ส่วนบุคลากรที่มีประสพการณ์

ทำงานน้อยกว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์มากมีความคิดเห็นแตกต่างในด้านกระบวนการและด้านผลผลิต และบุคลากรที่มีประสบการณ์น้อยจะมีปัญหามากกว่าบุคลากรที่มีประสบการณ์มาก

ณัฐคนัย ดวงใจ (2554) ได้ทำการศึกษาและเปรียบเทียบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารและประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการบริหาร และขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 จำนวน 180 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (*t*-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารและประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 1 ของผู้บริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการบริหาร และขนาดสถานศึกษา 2) ประสิทธิภาพของสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และประสิทธิภาพของสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามวุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ในการบริหาร และขนาดสถานศึกษา 3) การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพของสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สลิธร ผสมทรัพย์ (2557, หน้า 60-62) ได้ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมและรายด้านทั้ง 8 ด้าน อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ผู้อำนวยการสถานศึกษา และรองผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 มีการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยรวม และรายด้านทั้ง 8 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1

ของสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน โดยรวมและรายด้านทั้ง 8 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

งานวิจัยต่างประเทศ

ลันควิชส์ (Lundquist, 1997) ได้ศึกษาเรื่อง ระบบคุณภาพและ ISO 9000 ในระดับอุดมศึกษาทั่ว ๆ ไป มีการใช้ระบบการประกันคุณภาพและ ISO 2000 จากการสำรวจใน 23 สถาบันทั่วโลก พบว่า กระบวนการของการประกันคุณภาพมีประโยชน์มาก แต่ผลกระทบจากการวัดยังไม่ปรากฏชัดเจน

มิทเชลล์ (Mitchell, 1992) ได้ศึกษาข้อบังคับของการประกันคุณภาพการศึกษาในสถาบันดูแลสุขภาพ โดย ศึกษาจากเมืองบิตซ์โคลัมเบีย ประเทศแคนาดา และวอชิงตัน ประเทศสหรัฐอเมริกา เก็บรวบรวมข้อมูลจาก 3 แหล่งคือเอกสารจากการเขียนที่เกี่ยวกับพื้นฐานการประกันคุณภาพการสำรวจข้อมูลจากการสอบถามและการสัมภาษณ์ โดยสำรวจจากผู้เชี่ยวชาญด้านการประกันคุณภาพจากจำนวน 109 คน โดยให้พัฒนารูปแบบและปฏิบัติ ผลการวิจัยพบว่า ข้อบังคับในการประกันคุณภาพด้านการจัดการคุณภาพ การประเมินคุณภาพและการปรับปรุงคุณภาพ ทั้งสองแห่งใกล้เคียงกัน

นิวบี (Newby, 1998, p.89) ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารคุณภาพทั้งองค์กร (TQM) ในโรงเรียนประถมศึกษา จุดมุ่งหมายของการศึกษาเพื่อที่จะรวบรวมข้อมูลของการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณภาพของโรงเรียนประถมศึกษา ที่จะใช้ระบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์กร และโรงเรียนที่ไม่ใช่ จำนวน 4 โรงเรียน ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรในโรงเรียนทั้งสองประเภทมีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่แตกต่างกัน โรงเรียนที่ใช้ระบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์กร (TQM) จะบริหารงานตามความต้องการ ความพอใจของผู้ปกครอง ชุมชน และนักเรียน บุคลากรทุกฝ่าย มีความร่วมมือกันจึงทำให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศสรุปได้ว่า การศึกษาการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษาและเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญในการบริหารจัดการที่สามารถทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้กระบวนการอย่างหลากหลาย ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอน ตลอดจนประสานการทำงานน่าจะเป็นตัวแปรที่สำคัญที่ส่งผลต่อความแตกต่างของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนที่อยู่ในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาระยะของเขต 2 ซึ่งผลจากการวิจัยจะสามารถนำไปพัฒนาครูผู้สอนให้สามารถดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 2 ซึ่งมีรายละเอียดในการดำเนินการวิจัย
มีดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ได้ศึกษาประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ประชากรได้แก่ ครูปฏิบัติการสอนใน โรงเรียนเครือข่ายกรมหลวงชุมพร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวนทั้งสิ้น
169 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ครูผู้สอนในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 2 จำนวน 145 คน ตามตารางกำหนด
ขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-608) โดยใช้การสุ่ม
แบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) จำแนกตามขนาดโรงเรียน ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่าง
ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดโรงเรียน

โรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
โรงเรียนขนาดใหญ่	79	65
โรงเรียนขนาดกลาง	65	56
โรงเรียนขนาดเล็ก	25	24
รวม	169	145

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เป็นคำถามเกี่ยวกับขนาดของโรงเรียน และประสิทธิภาพในการสอน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ใน 3 ด้าน คือ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด และการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี ซึ่งแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert, 1967, pp. 90-95) ดังนี้

- 5 หมายถึง การศึกษาการประกันคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง การศึกษาการประกันคุณภาพอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง การศึกษาการประกันคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง การศึกษาการประกันคุณภาพอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง การศึกษาการประกันคุณภาพอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามมีขั้นตอนและวิธีการสร้างเป็นไปตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎี และรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม เรื่อง การศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา จากเอกสารต่าง ๆ และพัฒนาแบบสอบถามแล้วนำเสนอประธานที่ปรึกษางานวิจัยพิจารณาตรวจสอบเสนอแนะ และปรับปรุงแก้ไข

3. นำเสนอแบบสอบถามที่ได้จากการแก้ไขไปให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ความถูกต้อง ครอบคลุมเนื้อหา ความชัดเจน ความเหมาะสมในการใช้ภาษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย

3.1	ดร.สุกิจ โปธิศิริกุล	อาจารย์พิเศษภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3.2	ดร.บุญขกุล หัตถกิจ	อาจารย์พิเศษภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
3.3	นายสมพร ชูก้อนทอง	ผู้อำนวยการ โรงเรียนบ้านเนินสมบูรณ์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ระยอง เขต 2

ด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of item objective congruence: IOC) (ถ้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2545, หน้า 248-249)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
มีค่าอยู่ระหว่าง 1 ถึง -1

$\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนจากผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ผลการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละคน นำมาแปลงเป็นคะแนนได้ดังนี้

ให้คะแนนเท่ากับ +1 หมายถึง ใช้ได้ข้อคำถามสอดคล้องตรงกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนนเท่ากับ 0 หมายถึง ไม่แน่ใจข้อคำถามสอดคล้องตรงกับวัตถุประสงค์

ให้คะแนนเท่ากับ -1 หมายถึง ใช้ไม่ได้ข้อคำถามสอดคล้องตรงกับวัตถุประสงค์

เกณฑ์ค่า IOC ตั้งแต่ 0.66-1.00 ใช้ได้

ค่า IOC ต่ำกว่า 0.33 ต้องปรับปรุง

4. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วมาเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์ตรวจสอบ

5. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มทดลองที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

5.1 นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination) ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation) มีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .26-.92 ถูกตามเกณฑ์ สามารถนำไปใช้เก็บข้อมูลได้จริง

5.2 นำแบบสอบถามมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ของ Cronbach (1990, pp. 202-204) โดยมีความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .95

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่น และมีความสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูลและการเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการดังนี้

1. ขอนหนังสือจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 เพื่อขอประสานงานและขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

2. ขอนหนังสือนำส่งแบบสอบถามจากผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 ถึงผู้บริหาร โรงเรียนเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. ดำเนินการแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 จำนวน 145 ฉบับ โดยผู้วิจัย ดำเนินการแจกแบบสอบถามและเก็บแบบสอบถามคืนด้วยเอง

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา 145 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาตรวจสอบ เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วดำเนินการ ดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาลงรหัสให้คะแนนตามน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อ บันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ
2. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและนำผลการคำนวณมาวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมาย และสมมติฐานของการศึกษาวิจัยต่อไป โดยใช้การวิเคราะห์สถิติพื้นฐาน เช่น ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามและการแปลความหมายของคะแนน (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว ,2553, หน้า 23-24) ดังนี้
 - คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง การศึกษาการประกันคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด
 - คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.40 หมายถึง การศึกษาการประกันคุณภาพอยู่ในระดับมาก
 - คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง การศึกษาการประกันคุณภาพอยู่ในระดับปานกลาง
 - คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง การศึกษาการประกันคุณภาพอยู่ในระดับน้อย
 - คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง การศึกษาการประกันคุณภาพอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการทำวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติวิเคราะห์ โดยใช้ค่าสถิติต่าง ๆ ดังนี้

1. วิเคราะห์เพื่อหาการศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน และประสพการณ์ในการสอน ด้วยการใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ คะแนนเฉลี่ย (Mean) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
2. วิเคราะห์เปรียบเทียบการศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยการสังเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบการศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 2 จำแนกตามประสพการณ์ในการสอน ใช้การทดสอบค่าที (t-test)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์
ข้อมูลดังต่อไปนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์สำหรับการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย

SD แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา t -distribution

df แทน ระดับชั้นของความเป็นอิสระ (Degree of freedom)

F แทน ค่าสถิติในการแจกแจงแบบเอฟ (F -distribution)

SS แทน ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

MS แทน ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

p แทน ความน่าจะเป็นของสถิติทดสอบ

$*$ แทน ค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขนาดโรงเรียน
ประสบการณ์ในการสอน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
ในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2
แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ การปฏิบัติงานของสถานศึกษา การประเมินของสถานศึกษาเอง
และการรายงานการประเมินของสถานศึกษา

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบการศึกษาระดับคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ การปฏิบัติงานของสถานศึกษา การประเมินของสถานศึกษาเอง และการรายงานการประเมินของสถานศึกษาในสถานศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน ประสพการณ์ในการสอน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขนาดโรงเรียน ประสพการณ์ในการสอน ผลปรากฏดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขนาดโรงเรียน และประสพการณ์ในการสอน

สถานภาพ	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ
ขนาดโรงเรียน		
1. ขนาดใหญ่	24	16.60
2. ขนาดกลาง	56	38.60
3. ขนาดเล็ก	65	44.80
รวม	145	100.00
ประสพการณ์ในการสอน		
1. น้อยกว่า 10 ปี	81	55.90
2. มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	64	44.10
รวม	145	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างครุครูผู้สอนในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยส่วนใหญ่จะอยู่โรงเรียนขนาดเล็ก 65 คน คิดเป็นร้อยละ 44.80 รองลงมาเป็นขนาดกลาง จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 38.60 และขนาดใหญ่ จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 16.60 จำแนกตามประสพการณ์ในการสอน พบว่า โดยส่วนใหญ่ น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 55.90 มากกว่า 10 ปีขึ้นไป จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 44.10

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การศึกษาระดับคุณภาพภายในของสถานศึกษา
ในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 2
แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ การปฏิบัติงานของสถานศึกษา การประเมินของสถานศึกษาเอง
และการรายงานการประเมินของสถานศึกษา ผลปรากฏดังตารางที่ 3 ถึงตารางที่ 6

ตารางที่ 3 คะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษาระดับคุณภาพภายใน
ของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาระยะของ เขต 2 โดยรวมและรายด้าน

ด้าน	การศึกษาระดับคุณภาพภายใน ของสถานศึกษา	<i>n</i> = 145		ระดับ	อันดับ
		\bar{X}	<i>SD</i>		
1.	การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษา	4.25	0.34	มาก	1
2.	การประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐาน ที่กำหนด	4.07	0.38	มาก	2
3.	การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี	4.06	0.34	มาก	3
	รวม	4.13	0.28	มาก	

จากตารางที่ 3 พบว่า การศึกษาระดับคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่าย
กรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 2 โดยรวมและ
รายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยสามลำดับ ได้แก่ ด้านการดำเนินงานตาม
แผนพัฒนาการศึกษา รองลงมาได้แก่ ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด
และ ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

ตารางที่ 4 คะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 2 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษา โดยรวม และรายข้อ

ข้อ	ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษา	<i>n</i> = 145		ระดับ	อันดับ
		\bar{X}	<i>SD</i>		
1.	โรงเรียนมีการศึกษาตามขั้นตอนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน	4.39	0.49	มาก	2
2.	ครูผู้สอนในโรงเรียนมีความมุ่งมั่นในการศึกษางานประกันคุณภาพภายใน	4.31	0.64	มาก	4
3.	โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมในการศึกษางานประกัน	4.20	0.59	มาก	7
4.	โรงเรียนมีการกำหนดเป้าหมายของการประกันคุณภาพภายในที่มีความเป็นไปได้	4.41	0.66	มาก	1
5.	โรงเรียนมีการวางแผน กลยุทธ์ในการศึกษางานประกันคุณภาพภายใน	4.31	0.64	มาก	4
6.	โรงเรียนมีการศึกษาสภาพปัจจุบันกับการศึกษาการดำเนินงานของสถานศึกษา	4.15	0.72	มาก	8
7.	โรงเรียนมีการศึกษาผลการศึกษาของสถานศึกษา	4.35	0.57	มาก	3
8.	โรงเรียนมีการสร้างความเข้าใจกับบุคลากรเกี่ยวกับงานประกัน	4.04	0.38	มาก	10
9.	โรงเรียนมีการวางแผนในการศึกษาการประกันคุณภาพภายใน	4.09	0.53	มาก	9
10.	โรงเรียนมีการปฏิบัติงานแผนที่วางไว้	4.20	0.74	มาก	7
รวม		4.25	0.34	มาก	

จากตารางที่ 4 พบว่า การศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 2 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษา โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสามลำดับแรก ได้แก่ โรงเรียนมีการกำหนดเป้าหมายของการประกันคุณภาพภายในที่มี

ความเป็นไปได้ รองลงมา ได้แก่ โรงเรียนมีการศึกษาตามขั้นตอนการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในและ โรงเรียนมีการศึกษาผลการศึกษาของสถานศึกษา

ตารางที่ 5 คะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษาการประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 2 ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด โดยรวมและรายข้อ

ข้อ	ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานที่กำหนด	<i>n</i> = 145		ระดับ	อันดับ
		\bar{X}	<i>SD</i>		
1.	โรงเรียนมีการออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา การประกันคุณภาพภายใน	4.25	0.77	มาก	3
2.	โรงเรียนมีการวางแผนกรอบการประเมินคุณภาพ ภายใน	4.25	0.70	มาก	2
3.	โรงเรียนมีการกำหนดบุคลากรให้รับผิดชอบ แต่ละตัวบ่งชี้	3.76	0.62	มาก	9
4.	โรงเรียนมีการกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	3.86	0.66	มาก	8
5.	โรงเรียนมีการกำหนดแหล่งผู้ให้ข้อมูลไว้อย่างชัดเจน	4.20	0.51	มาก	4
6.	โรงเรียนมีการกำหนดวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล การประเมิน	3.67	0.65	มาก	10
7.	โรงเรียนมีการสร้างเกณฑ์การตัดสินผลการประเมิน ที่สอดคล้องกับหน่วยงานต้นสังกัด	4.26	0.61	มาก	1
8.	โรงเรียนได้กำหนดช่วงเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ไว้อย่างชัดเจน	4.16	0.72	มาก	6
9.	โรงเรียนมีการวางแผนการกำกับ ติดตาม การประเมินภายในของคณะทำงาน	4.11	0.69	มาก	7
10.	โรงเรียนมีการนำผลการประเมินมาพัฒนาปรับปรุง การศึกษาการประกันคุณภาพภายใน	4.20	0.74	มาก	4
รวม		4.07	0.38	มาก	

จากตารางที่ 5 พบว่า การศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนดโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับข้อที่คะแนนเฉลี่ยสามลำดับแรก ได้แก่ โรงเรียนมีการสร้างเกณฑ์การตัดสินผลการประเมินที่สอดคล้องกับหน่วยงานต้นสังกัดมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมามีคะแนนเฉลี่ยเท่ากันสองข้อ ได้แก่ โรงเรียนมีการออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาการประกันคุณภาพภายในและโรงเรียนมีการวางแผนกรอบการประเมินคุณภาพภายใน ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ โรงเรียนมีการกำหนดวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมิน

ตารางที่ 6 คะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี โดยรวมและรายชื่อ

ข้อ	ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี	$n = 145$		ระดับ	อันดับ
		\bar{X}	SD		
1.	โรงเรียนมีการจัดทำรายงานการประเมินของสถานศึกษาเองได้อย่างถูกต้อง	3.91	0.70	มาก	9
2.	โรงเรียนมีการรายงานผลการประเมินภายในให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบ	4.20	0.68	มาก	3
3.	โรงเรียนมีการวางแผนในการเตรียมการประเมินภายนอก	4.44	0.49	มาก	1
4.	โรงเรียนได้ชี้แจงผลการประเมินให้ครูผู้สอนและบุคลากรในโรงเรียนได้ทราบ	4.09	0.83	มาก	5
5.	โรงเรียนมีการทำรายงานการประเมินคุณภาพภายในด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย	3.99	0.45	มาก	8
6.	โรงเรียนมีวิธีการดำเนินงานที่เป็นระบบเป็นไปตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้	3.69	0.46	มาก	11
7.	รายงานการประเมินตนเองมีการชี้ให้เห็นถึงจุดแข็งและจุดอ่อนของสถานศึกษา	4.20	0.61	มาก	3

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี	<i>n</i> = 145		ระดับ	อันดับ
		\bar{X}	<i>SD</i>		
8.	โรงเรียนมีการนำผลการประเมินมาเป็นแนวทางในการพัฒนางานการประเมินครั้งต่อไป	4.01	0.77	มาก	7
9.	มีการตรวจสอบผลการดำเนินงานกับเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้	4.30	0.64	มาก	2
10.	มีการจัดทำสารสนเทศที่สะท้อนผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างชัดเจน	3.71	0.78	มาก	10
11.	มีการนำผลที่ได้จากการประเมินคุณภาพภายในไปวางแผนการดำเนินงานในระยะต่อไปอย่างต่อเนื่อง	4.09	0.53	มาก	5
รวม		4.06	0.34	มาก	

จากตารางที่ 6 พบว่า การศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสามลำดับแรก ได้แก่ โรงเรียนมีการวางแผนในการเตรียมการประเมินภายนอกมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ มีการตรวจสอบผลการดำเนินงานกับเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ ลำดับที่สามมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับสองข้อ ได้แก่ โรงเรียนมีการรายงานผลการประเมินภายในให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบและรายงานการประเมินตนเองมีการชี้ให้เห็นถึงจุดแข็งและจุดอ่อนของสถานศึกษา ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการจัดทำสารสนเทศที่สะท้อนผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างชัดเจน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การเปรียบเทียบการศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ การปฏิบัติงานของสถานศึกษา การประเมินของสถานศึกษาเอง และการรายงานการประเมินของสถานศึกษาในสถานศึกษา จำแนกตามขนาดโรงเรียน ประสิทธิภาพในการสอน ผลปรากฏดังตารางที่ 7 ถึงตารางที่ 10

ตารางที่ 7 คะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษาการประกันคุณภาพภายใน
ของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาของ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน โดยรวมและรายด้าน

การศึกษาการประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษา	ประสบการณ์ในการสอน							
	น้อยกว่า 10 ปี (n = 81)				10 ปีขึ้นไป (n = 64)			
	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	SD	ระดับ	อันดับ
1. การดำเนินงานตาม แผนพัฒนาการศึกษา	4.23	0.36	มาก	1	4.27	0.32	มาก	1
2. การประเมินคุณภาพ การศึกษาตามมาตรฐาน ที่กำหนด	4.05	0.39	มาก	2	4.09	0.36	มาก	2
3. การรายงานคุณภาพ การศึกษาประจำปี	4.05	0.32	มาก	2	4.06	0.36	มาก	3
รวม	4.11	0.29	มาก		4.14	0.27	มาก	

จากตารางที่ 7 พบว่า การศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่าย
กรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2 จำแนกตาม
ประสบการณ์ในการสอนน้อยกว่า 10 ปี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับด้านที่มี
คะแนนเฉลี่ยสามลำดับ ได้แก่ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด
รองลงมา มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากัน ได้แก่ การประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด
และการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

สำหรับประสบการณ์ในการสอน 10 ปีขึ้นไป โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
เช่นกัน เรียงลำดับด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสามลำดับ ได้แก่ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษา
มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ การประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด
ด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยลำดับที่สาม คือ การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

ตารางที่ 8 การวิเคราะห์การเปรียบเทียบการศึกษากการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
ในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ
เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน โดยรวมและรายด้าน

การศึกษากการประกันคุณภาพ ภายในของสถานศึกษา	ประสบการณ์ในการสอน				<i>t</i>	<i>p</i>
	น้อยกว่า 10 ปี (<i>n</i> = 81)		10 ปีขึ้นไป (<i>n</i> = 64)			
	\bar{X}	<i>SD</i>	\bar{X}	<i>SD</i>		
1. การดำเนินงานตามแผนพัฒนา การศึกษา	4.23	0.36	4.27	0.32	0.86	.39
2. การประเมินคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานที่กำหนด	4.05	0.39	4.09	0.36	0.64	.52
3. การรายงานคุณภาพการศึกษา ประจำปี	4.05	0.32	4.06	0.36	0.16	.87
รวม	4.11	0.29	4.14	0.27	0.69	.49

จากตารางที่ 8 พบว่า การศึกษากการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่าย
กรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 2 จำแนกตาม
ประสบการณ์ในการสอน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 9 คะแนนเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐานของการศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 2 จำแนกตามขนาด โรงเรียน โดยรวมและรายด้าน

การศึกษาการประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษา	ขนาดโรงเรียน											
	ขนาดเล็ก (n = 65)				ขนาดกลาง (n = 56)				ขนาดใหญ่ (n = 24)			
	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ	\bar{X}	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ
1. การดำเนินงานตามแผนพัฒนา การศึกษา	4.25	0.34	มาก	1	4.23	0.35	มาก	1	4.27	0.33	มาก	1
2. การประเมินคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานที่กำหนด	4.08	0.37	มาก	2	4.05	0.39	มาก	2	4.08	0.37	มาก	3
3. การรายงานคุณภาพการศึกษา ประจำปี	4.06	0.34	มาก	3	4.04	0.35	มาก	3	4.08	0.33	มาก	2
รวม	4.25	0.34	มาก		4.07	0.38	มาก		4.06	0.34	มาก	

จากตารางที่ 9 พบว่า การศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของเขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสามลำดับ ได้แก่ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษารองลงมา การประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

สำหรับขนาดใหญ่ โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับด้านที่มีคะแนนเฉลี่ยสามลำดับ ได้แก่ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษารองลงมา รายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี และการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบการศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

การศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	แหล่งความแปรปรวน	<i>SS</i>	<i>df</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>p</i>
1. การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	0.02	2	0.01	0.10	.89
	ภายในกลุ่ม	16.81	142	0.11		
	รวม	16.84	144			
2. การประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด	ระหว่างกลุ่ม	0.02	2	0.01	0.07	.92
	ภายในกลุ่ม	20.62	142	0.14		
	รวม	20.65	144			
3. การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี	ระหว่างกลุ่ม	0.02	2	0.01	0.08	.91
	ภายในกลุ่ม	16.66	142	0.11		
	รวม	16.68	144			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	0.02	2	0.01	0.12	.88
	ภายในกลุ่ม	11.72	142	0.08		
	รวม	11.74	144			

จากตารางที่ 10 พบว่า ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบการศึกษา การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากระบะของ เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของเขต 2 และเพื่อเปรียบเทียบการศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2 จำนวน 145 คน ตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan 1970, pp. 607-608) โดยการสุ่มครูผู้สอนในแต่ละโรงเรียน โดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) จำแนกตามขนาดของโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม จำนวน 31 ข้อ มีค่าอำนาจจำแนกเท่ากับ .26-.92 ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .95 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบค่าที (t-test) การสังเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของตัวแปรที่ทดสอบ จะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe's method)

สรุป

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของเขต 2 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์การศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยมีด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษามีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 การศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2 ตามแผนพัฒนาการศึกษา โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสามลำดับแรก ได้แก่ โรงเรียนมีการกำหนดเป้าหมายของการประกันคุณภาพภายในที่มีความเป็นไปได้ มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ โรงเรียนมีการศึกษาตามขั้นตอนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน และ โรงเรียนมีการศึกษาผลการศึกษาของสถานศึกษา

1.2 การศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 2 การประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 2 ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด โดยรวมและรายชื่ออยู่ใน ระดับมาก เรียงลำดับข้อที่คะแนนเฉลี่ยสามลำดับแรก ได้แก่ โรงเรียนมีการสร้างเกณฑ์การตัดสิน ผลการประเมินที่สอดคล้องกับหน่วยงานต้นสังกัดมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา มีคะแนนเฉลี่ย เท่ากันสองข้อ ได้แก่ โรงเรียนมีการออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาการประกันคุณภาพภายใน และโรงเรียนมีการวางแผนกรอบการประเมินคุณภาพภายใน

1.3 การศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 2 การประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 2 ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก เรียงลำดับ ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสามลำดับแรก ได้แก่ โรงเรียนมีการวางแผนในการเตรียมการประเมินภายนอก มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ได้แก่ มีการตรวจสอบผลการดำเนินงานกับเป้าหมายหรือมาตรฐาน การศึกษาที่กำหนดไว้ ลำดับที่สามมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากันสองข้อ ได้แก่ โรงเรียนมีการรายงาน ผลการประเมินภายในให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบและรายงานการประเมินตนเองมีการชี้ให้เห็น ถึงจุดแข็งและจุดอ่อนของสถานศึกษา

2. เปรียบเทียบการศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่าย กรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 2 จำแนกตาม ขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการสอน ผลปรากฏดังนี้

2.1 เปรียบเทียบการศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่าย กรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 2 จำแนกตาม ประสบการณ์ในการสอน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 เปรียบเทียบการศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่าย กรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 2 จำแนกตามขนาด โรงเรียน พบว่า โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 มีประเด็นสำคัญจากการค้นพบ จากการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย กรอบแนวคิด และสมมติฐานของการวิจัยมีสาระ ที่น่าสนใจในการอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์การศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่าย กรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และได้กำหนดหลักการสำคัญข้อหนึ่ง คือ ให้มีการกำหนดมาตรฐาน การศึกษาและจัดระบบประกันคุณภาพการศึกษาทุกระดับและประเภท การศึกษา โดยที่กำหนดให้ “มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา” เป็นภารกิจสำคัญ หมวดยุทธศาสตร์ที่สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการ อีกทั้งต้องเป็นไปตามระบบ และวิธีการที่กระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้กำหนดด้วย (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมิน คุณภาพการศึกษา, 2547) ผู้บริหารสถานศึกษาเล็งเห็นความสำคัญในข้อนี้จึงมุ่งเน้นให้บุคลากร ได้รับความรู้ความเข้าใจในระบบประกันคุณภาพภายในอย่างถ่องแท้ เพื่อให้มีการปฏิบัติงาน การจัดการศึกษาที่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย โดยใช้หลักการ 3 ประการ คือ ประการแรก คือ การกระจายอำนาจ (Decentralization) สถานศึกษามีอิสระ และมีความคล่องตัวในการบริหารและ ตัดสินใจดำเนินงานทุกด้าน ผู้สอนมีบทบาทหน้าที่ในการจัดการเรียนรู้ พร้อมทั้งจัดกิจกรรมและ พัฒนาสื่อ ประการที่สอง คือ การเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมในการทำงาน (Participation) หน่วยงาน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการ ภูมิปัญญาท้องถิ่นปราชญ์ชาวบ้าน เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และประการสุดท้าย คือ การแสดงภาระรับผิดชอบ ที่ตรวจสอบได้ (Accountability) มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นเป้าหมาย (Goals) ที่ผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชนต้องได้รับรู้เพื่อการพัฒนาาร่วมกัน และเพื่อการติดตามตรวจสอบ การดำเนินงาน ของสถานศึกษา สอดคล้องกับบงเงียว วิมานทอง (2546) ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของบุคลากร ในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ผลการวิจัย พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีการรับรู้ระดับมาก ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอิทธิรงค์ ปานะถึก (2549) ได้ศึกษาเรื่อง ตัวแปรที่มีสัมพันธ์กับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ในเขตอำเภอเมืองสระบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในเขตอำเภอเมืองสระบุรี สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1 มีระดับการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.1 การศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 2 ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนา การศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนมีการกำหนดเป้าหมายของ การประกันคุณภาพภายในที่มีความเป็นไปได้ อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร ได้ให้ความสำคัญในการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งบุคลากรในสถานศึกษาเป็นองค์ประกอบ ที่สำคัญในการที่จะนำสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จของการประกันคุณภาพภายใน จึงมีการสร้าง ความรู้ความเข้าใจให้บุคลากรในสถานศึกษาได้ทราบว่า การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ไม่ใช่ภาระแต่เป็นผลที่เกี่ยวเนื่องมาจากการจัดการศึกษาที่ดีมีประสิทธิภาพ ดังที่ สำนักงานรับรอง มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (2549, หน้า 61) ได้กล่าวถึง การปฏิบัติงานของสถานศึกษา ไว้ว่า เตรียมความพร้อมด้านบุคลากรเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของการประกัน คุณภาพภายใน แรงจูงใจในการทำงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยสถานศึกษา ควรจัดประชุมชี้แจงความจำเป็นและความสำคัญในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้บุคลากร ทุกคนทราบและจัดบุคลากรรับผิดชอบประเมินมาตรฐานตามตัวบ่งชี้ การกำหนดผู้รับผิดชอบและ กำหนดบทบาทหน้าที่ ถึงแม้ว่าการประกันคุณภาพ การศึกษาเป็นภาระหน้าที่ของบุคลากรทุกคน นอกจากนี้มีการส่งเสริมสนับสนุนอย่างต่อเนื่องด้วยการนิเทศให้คำช่วยเหลือและสร้างขวัญกำลังใจ ให้คณะทำงานมีการกำกับติดตามและรายงานความก้าวหน้าของผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ดังที่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 2 (2554, หน้า 1) ที่กล่าวถึง การจัด การศึกษาในแต่ละเครือข่ายการศึกษาไว้ว่ากำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาและ ผู้เรียนรับผิดชอบและดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับจิราภรณ์ วิสันต์ (2551) ศึกษาวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากร ของโรงเรียนเอกชน เขตอำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงาน ตามมาตรฐานคุณภาพทางการศึกษาด้านดำเนินการตามแผน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ยังสอดคล้องกับสสิธร ผสมทรัพย์ (2557, หน้า 60-62) ได้ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 ตามความคิดเห็น ของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่าการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 โดยรวม และด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนา คุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมาก

1.2 การศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 2 ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานที่กำหนด โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียน

มีการสร้างเกณฑ์การตัดสินผลการประเมินที่สอดคล้องกับหน่วยงานต้นสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 2 ได้กำหนดเป้าหมายของการบริหารงานไว้ว่าสถานศึกษาได้รับ การประกันคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน กำกับ นิเทศและติดตาม ทบทวนภารกิจผลการดำเนินงาน ปรับทิศทางการดำเนินงานและขยายผลรูปแบบการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพให้ครอบคลุมสถานศึกษา ทุกแห่ง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 2, 2554, หน้า 2) สถานศึกษา จึงมีการพัฒนาปรับปรุงให้เป็นไปตามเป้าหมายอยู่ตลอดเวลา โดยใช้กระบวนการดำเนินงาน ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การนำไปปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบการดำเนินงาน (Check) และการปรับปรุงแผนการปฏิบัติงาน (Act) เป็นกระบวนการที่บุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษา ร่วมกันวางแผน กำหนดเป้าหมายและวิธีการลงมือทำตามแผนในทุกชั้นตอน (สุภาพร ใฝ่โพธิ์, 2551, หน้า 18) สอดคล้องกับเมษา นวลศรี (2550) ศึกษาวิจัยเรื่อง ประเมินความต้องการจำเป็น ในการมีส่วนร่วมของชุมชนในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในขั้นตอนของการควบคุมคุณภาพการศึกษาการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา และการประเมินคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมาก ชุมชนมีความต้องการจำเป็นในการมีส่วนร่วม ในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามากที่สุด ยังสอดคล้องกับสลิธร ผสมทรัพย์ (2557, หน้า 60-62) ได้ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า การดำเนิน การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 1 โดยรวมและด้านการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา อยู่ใน ระดับมาก

1.3 การศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 2 ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษา ประจำปี โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนมีการวางแผน ในการเตรียมการประเมินภายนอก สถานศึกษาจึงได้ศึกษา และดำเนินการประเมินตนเองและ มีการรายงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญ ต่อการบริหารการศึกษาให้ประสบผลดังเป้าหมาย ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติ (2554, หน้า 2) ได้กล่าวไว้ว่า ระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการ ที่มีความสำคัญอย่างมาก ในการสร้างความมั่นใจให้กับผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม ว่าสถานศึกษาจะดำเนินการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ ผู้เรียน ได้พัฒนาความรู้ ความสามารถ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดไว้ใน หลักสูตรของสถานศึกษา ซึ่งจะทำให้เด็กไทยเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข เป็นประชากรที่มี

คุณภาพ พร้อมทั้งจะช่วยกันสร้างสรรค์สังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมให้มีความยั่งยืน เสริมสร้างเศรษฐกิจของประเทศให้มั่นคง มีความสามารถในการร่วมมือและแข่งขันกับประชากรประเทศอื่น ๆ ได้อย่างมีความสุข มีศักดิ์ศรีอยู่ในสังคมโลกต่อไป สอดคล้องกับ สำนักทดสอบทางการศึกษา (2554 หน้า 11-22) ได้ระบุตามกฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2553 ไว้ว่า ให้สถานศึกษาจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี โดยระบุความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาพร้อมหลักฐานข้อมูลและผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ เสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน ยังสอดคล้องกับยังสอดคล้องกับ สสทสร ผสมทรัพย์ (2557, หน้า 60-62) ได้ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 1 โดยรวมและด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี อยู่ในระดับมาก

2. เปรียบเทียบการศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน และประสบการณ์ในการสอน ผลปรากฏดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบการศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการสอน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2 ได้มีการเน้นย้ำให้สถานศึกษาในสังกัด ได้นำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ปรากฏตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ได้ออกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 127 ตอนที่ 23 ก. ลงวันที่ 2 เมษายน พ.ศ. 2553 ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในตามหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน จะต้องมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ให้บุคลากรของสถานศึกษาและผู้เรียนรับผิดชอบและดำเนินงานตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2, 2559) ดังนั้นครูผู้สอนไม่ว่าจะเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการสอนมากหรือน้อย จะต้องเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา มีการเตรียมความพร้อมของตนเอง โดยทำการศึกษาให้เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการวิธีการขั้นตอนในการประเมินผลภายในรวมทั้งพยายามสร้างเจตคติที่ดี

ต่อการประเมินภายใน ให้ความร่วมมือกับสถานศึกษาในการให้ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปที่คณะกรรมการประเมินผลภายในต้องการ เมื่อได้รับการแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการในการจัดกิจกรรมใด กิจกรรมหนึ่งของการประเมินผลภายใน ร่วมกันกำหนดจุดประสงค์ กำหนดมาตรฐาน และตัวบ่งชี้ในการประเมินด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาเองและร่วมกันกำหนดเกณฑ์การตัดสินมาตรฐานและตัวบ่งชี้ในด้านต่าง ๆ (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2554, หน้า 23)

2.2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบการศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยะของ เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า สถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 2 ล้วนแล้วแต่เป็นสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินภายนอกทั้งรอบแรก รอบสอง และรอบสาม ดังนั้นสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 2 จึงมีแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในที่เป็นไปด้วยความมีศักยภาพ ประกอบกับทุกสถานศึกษาจะต้องมีการปฏิบัติตามมาตรา 39 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดจุดมุ่งหมาย และหลักการของการจัดการศึกษาที่ต้องมุ่งเน้นคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ในหมวด 6 มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา มาตรา 47 กำหนดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก และในวรรคสองบัญญัติว่า ระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนด ในกฎกระทรวง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 2, 2559, หน้า 15) ดังนั้นเพื่อให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ โรงเรียนในเครือข่ายการศึกษากรมหลวงชุมพร จึงได้จัดทำแผนประกันคุณภาพสถานศึกษา โดยมีสาระสำคัญที่ครอบคลุมเป้าหมายและหลักการจัดการศึกษาในโรงเรียน สามารถนำไปใช้กำหนดพันธกิจและมาตรฐานการปฏิบัติงานได้ สอดคล้องกับ สติธร ผสมทรัพย์ (2557, หน้า 60-62) ได้ศึกษาการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 1 ของสถานศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกัน โดยรวมและรายด้าน ทั้ง 8 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะนำไปใช้

จากผลการวิจัย การศึกษาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 2 สรุปได้ ข้อเสนอแนะได้ดังนี้

1. โรงเรียนควรมีการสร้าง ความเข้าใจกับบุคลากรเกี่ยวกับงานประกันคุณภาพ มีการสร้างความเข้าใจกับบุคลากรเกี่ยวกับงานประกัน และ โรงเรียนควรมีการศึกษาสภาพปัจจุบันกับการศึกษาการดำเนินงานของสถานศึกษา
2. โรงเรียนควรมีการกำหนดวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมิน โรงเรียนควรมีการกำหนดบุคลากรให้รับผิดชอบแต่ละตัวบ่งชี้ และ โรงเรียนควรมีการกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. โรงเรียนควรมีวิธีการดำเนินงานที่เป็นระบบเป็นไปตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ ควรมีการจัดทำสารสนเทศที่สะท้อนผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อย่างชัดเจน และ โรงเรียนควรมีการจัดทำรายงานการประเมินของสถานศึกษาเองได้อย่างถูกต้อง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาการประกันคุณภาพการศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 2 โดยใช้แนววิจัยเชิงคุณภาพ
2. ควรมีการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบศึกษาการประกันคุณภาพการศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยะของ เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติของการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: รัฐสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพทางการศึกษา พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- จิราภรณ์ วิสันต์. (2551). ปัญหาการดำเนินงานตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาตามความคิดเห็นของบุคลากรของโรงเรียนเอกชน เขตอำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชนิตา ยินดีสุข. (2550). ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนะในอำเภอบางละมุง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลบบุรี เขต 3. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2546). การบริหารงานวิชาการ (พิมพ์ครั้งที่ 2). ปัตตานี: ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษาสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ณัฐดนัย ดวงใจ. (2554). ทำการศึกษาและเปรียบเทียบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาของผู้บริหารและประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุนทรินทร์ เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทองเพ็ชร พลนาค. (2546). การศึกษาคุณภาพการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นางเยาว์ วิมานทอง. (2546). การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาของคณะวิทยาศาสตร์มหาวิทยาลัยแม่โจ้. การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- บัณฑิตา วงษ์วุฒิภัทร. (2551). การพัฒนามาตรฐาน ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์ สำหรับการประกันคุณภาพภายในศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

- บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว. (2553). การอ้างอิงประชากรเพื่อใช้เครื่องแบบมาตรฐาน
ประมาณค่ากลุ่มตัวอย่าง. วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มหาสารคาม, 3(1) 22-24.
- ปนัดดา ทิพย์สุข. (2551). ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาสระแก้ว. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พงศ์พิชญ์ สุพรรณ. (2551). ศึกษาปัญหาการดำเนินการและแนวทางการพัฒนาการประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลเมืองชลบุรี
จังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,
คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ไพบุลย์ ศุกพิชน์. (2545). ศึกษาความต้องการพัฒนางานครูเทศบาล สังกัดเทศบาลนครขอนแก่น.
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ไพฑูรย์ สีนลรัตน์. (2546). กระบวนทัศน์ใหม่ในการบริหารจัดการอุดมศึกษาไทย (พิมพ์ครั้งที่ 2).
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มนัส คงวัฒนะ. (2545). การบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- เมษา นวลศรี. (2550). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นในการมีส่วนร่วมของชุมชน
ในการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์การศึกษามหา
บัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รุ่ง แก้วแดง. (2544). การประกันคุณภาพการศึกษาทำได้ไม่ยาก (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ:
วัฒนาพานิช.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2545). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ:
สุวีริยาสัน.
- วิสุทธิ์ ศรีประสิทธิ์. (2546). ประสิทธิผลของการประกันคุณภาพการศึกษา. ปรินิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สงบ ลักยณะ. (2541, สิงหาคม-กันยายน). แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา, วารสาร
ข้าราชการ, 18, 2-5.

- สนอง เพชรนครกรรจ์. (2546). *ปัญหาการปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลนครอุตรธานี*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมสมัย ผลารักษ์. (2550). *ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมศักดิ์ สินธุระเวชชัย. (2542). *มุ่งสู่ครูคุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.
- สมคิด พรหมจ้อย และสุพัตร์ พิบูลย์. (2544). *การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สถิธร ผสมทรัพย์. (2557). *การศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุภูมิ ตัญจนัน. (2544). *การศึกษาปัญหาการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานในโรงเรียนประถมศึกษากลุ่มโรงเรียนศึกษาอาคนเฒ่าหาราช สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลพบุรี*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุภัทรา เอื้อวงศ์. (2557). *การประกันคุณภาพการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.
- สุภาพร ไผ่โพธิ์. (2551). *การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2554). *แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย เพื่อประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2. (2559). *แผนยุทธศาสตร์ ปีงบประมาณ 2559*. ระยอง: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2546). *รายงานปฏิบัติการวิจัยพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2554). *แนวทางการประกันคุณภาพภายใน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). *กำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2547). *ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: ครูสภา ลาดพร้าว.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2549). *หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน รอบที่สอง (พ.ศ. 2549-2553)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). *สมรรถนะการศึกษาไทยในเวทีสากล พ.ศ. 2551*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิก.
- อมรวิชัย นาคทรพรพ. (2540). *รายงานการวิจัยเรื่องในกระแสแห่งคุณภาพ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- อิทธิรงค์ ปานะถึก. (2549). *ตัวแปรที่สัมพันธ์กับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในเขตอำเภอเมืองสระบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี เขต 1*. ปรินญาณินพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครนทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- อำรุง จันทวานิช. (2542). *การประกันคุณภาพเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษากระทรวงศึกษาธิการในแนวคิดและนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ: พื้นฐานการปฏิรูปการศึกษาเพื่อประชาชน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ครูสภา ลาดพร้าว.
- Cryer, R. M. (2002). *The Economics of choice, change and organization: Essays in memory of Richard M. Cyert*. Northamion: Edward Elgar Publishing.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essential of psychological testing* (5th ed.). New York: Harper & Collin.
- Cuttance, P. (1994). Quality assurance in education systems. *Studies in Education Evaluation*, 20(1), 99-112.

- Education Reviews Office. (2004). *Evaluation indications for education reviews in early childhood services*. Wellington: Education Review Office.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Likert, R. (1967). The method of constructing and attitude scale. In M. Fishbein (Ed.), *Reading in attitude theory and measurement* (pp. 90-95). New York: Wiley & Son.
- Lundquists, R. (1997). Quality system and ISO 9000 in higher education. *Assessment and Evaluation in Higher Education*, 22(2), 159-172.
- Mitchell, J. M. (1992). *The role of education in quality assurance programs in health care facilities in British Columbia and Washington State*. Available from <http://www.buu.ac.th/dao/detail.nsp>
- Newby, E. F. (1998). Total quality management and the elementary school. *Dissertation Abstracts International*, 5(6), 1492-A.
- Stephen, M., & Corin, M. (1994). *Total quality management and the school*. Buckingham: Open University.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย
- หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
- หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

(สำเนา)

ที่ ศธ6218/ว.178

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

15 กุมภาพันธ์ 2560

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย
เรียน

สิ่งที่แนบมาด้วย 1.เค้าโครงงานวิจัย
2. เครื่องมือในการวิจัย

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีความเห็นชอบ
ให้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
บูรพา ทำงานนิพนธ์ ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ดังรายนามต่อไปนี้

นางสาวกัลยา เจริญมี รหัส 58950110

งานนิพนธ์เรื่อง การศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่าย
กรมหลวงชุมพรสัณฑ์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 2

โดยมี ดร.ชัยพนธ์ รังงาม เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

ภาควิชาการบริหารการศึกษาได้พิจารณาเห็นแล้วว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว
เป็นอย่างดีจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือของนิสิต
ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศธ6218/ว.179

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

18 กุมภาพันธ์ 2560

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

เรียน

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีความเห็นชอบ
ให้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
บูรพา ทำงานนิพนธ์ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
ดังรายนามต่อไปนี้

นางสาวกัลยา เจริญมี รหัส 58950110

งานนิพนธ์เรื่อง การศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่าย
กรมหลวงชุมพรสงัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 2

โดยมี ดร.ชัยพนธ์ รังงาม เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

ภาควิชาการบริหารการศึกษา มีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวก
ความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

(สำเนา)

ที่ ศธ6218/ว.170

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

20 กุมภาพันธ์ 2560

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีความเห็นชอบ
ให้นิติระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย
บูรพาทำงานนิพนธ์ ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ดังรายนามต่อไปนี้

นางสาวกัลยา เจริญมี รหัส 58950110

งานนิพนธ์เรื่อง การศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่าย
กรมหลวงชุมพรสัฎถ์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาของ เขต 2

โดยมี ดร.ชัยพนธ์ รักราม เป็นประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

ภาควิชาการบริหารการศึกษา มีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวก
ความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์อีกเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ)

สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-5811

ภาคผนวก ข

- ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
- ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ตารางที่ 11 ดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง การศึกษาการประกันคุณภาพ
ภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาระยะของ เขต 2

ข้อที่	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	IOC	แปลผล
1	1	1	1	3	1	ใช้ได้
2	1	0	1	2	.67	ใช้ได้
3	1	0	1	2	.67	ใช้ได้
4	1	1	1	3	1	ใช้ได้
5	-1	0	1	0	0	ตัดออก
6	1	1	1	3	1	ใช้ได้
7	1	1	1	3	1	ใช้ได้
8	1	0	1	2	.67	ใช้ได้
9	1	1	1	3	1	ใช้ได้
10	1	1	1	3	1	ใช้ได้
11	1	1	0	2	.67	ใช้ได้
12	1	1	1	3	1	ใช้ได้
13	1	0	1	2	.67	ใช้ได้
14	1	0	0	1	.33	ตัดออก
15	0	0	0	0	0	ตัดออก
16	1	1	1	3	1	ใช้ได้
17	1	0	1	2	.67	ใช้ได้
18	1	0	0	1	.33	ตัดออก
19	0	0	0	0	0	ตัดออก
20	1	1	1	3	1	ใช้ได้
21	1	1	1	3	1	ใช้ได้
22	1	0	1	2	.67	ใช้ได้
23	1	1	1	3	1	ใช้ได้
24	1	1	0	2	.67	ใช้ได้
25	1	0	0	1	.33	ตัดออก

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ข้อที่	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม	IOC	แปลผล
26	1	1	1	3	1	ใช้ได้
27	1	1	1	3	1	ใช้ได้
28	1	1	1	3	1	ใช้ได้
29	1	1	1	3	1	ใช้ได้
30	1	0	0	1	.33	ตัดออก
31	1	0	1	2	.67	ใช้ได้
32	1	0	0	1	.33	ตัดออก
33	1	0	1	2	.67	ใช้ได้
34	1	1	1	3	1	ใช้ได้
35	1	1	1	3	1	ใช้ได้
36	1	1	1	3	1	ใช้ได้
37	1	0	1	2	.67	ใช้ได้
38	0	0	0	0	0	ตัดออก
39	1	1	1	3	1	ใช้ได้
40	1	1	1	3	1	ใช้ได้

ตารางที่ 12 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อการวิจัยเรื่อง การศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	.86	17	.46
2	.52	18	.92
3	.46	19	.81
4	.35	20	.68
5	.30	21	.69
6	.56	22	.66
7	.56	23	.92
8	.92	24	.70
9	.35	25	.37
10	.88	26	.26
11	.64	27	.35
12	.69	28	.87
13	.92	29	.35
14	.86	30	.89
15	.33	31	.42
16	.57		

หมายเหตุ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .95

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 2

ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ครูผู้สอนของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายกรมหลวงชุมพร
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 2

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้มุ่งศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่าย
กรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 2 ในการตอบ
แบบสอบถามกรุณาตอบแบบสอบถามโดยพิจารณาด้วยความจริงทั้งสองตอนเพื่อจะได้ข้อมูล
ที่ครบถ้วนสมบูรณ์อันจะทำให้การวิจัยมีประโยชน์มากที่สุด
2. แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งเป็น 2 ตอน
 - ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา
ในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 2
3. การวิเคราะห์ข้อมูลจะวิเคราะห์ในภาพรวม ข้อมูลที่ท่านตอบจะเก็บไว้เป็นความลับและ
จะไม่มีผลต่อหน้าที่การงานของท่านแต่อย่างใดจะนำไปใช้เพื่อการวิจัยเท่านั้น ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าจะได้รับการอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี จึงขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นางสาวกัลยา เจริญมี

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 1
สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. ขนาดโรงเรียน

- 1. ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 301 คนขึ้นไป)
- 2. ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 201-300 คน)
- 3. ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน)

2. ประสบการณ์ในการสอน

- 1. น้อยกว่า 10 ปี
- 2. 10 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2

แบบสอบถามการศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของเขต 2

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับการศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในเครือข่ายกรมหลวงชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ของ เขต 2 มี 3 ด้าน คือ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด และการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

2. โปรดพิจารณาข้อความในแต่ละข้อให้ละเอียดและพิจารณาเพื่อตัดสินใจโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือ ซึ่งตรงกับการมีส่วนร่วมของท่านมากที่สุด โดยผู้วิจัยได้กำหนดค่าของการปฏิบัติไว้ 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง การศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง การศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง การศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง การศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง การศึกษาการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยสุด

3. โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

ตัวอย่าง

ข้อ	การศึกษาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ระดับการศึกษาการประกันคุณภาพ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
00	โรงเรียนมีการศึกษาตามขั้นตอนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน			✓		

คำอธิบาย ข้อ 00 ท่านมีความเห็นเกี่ยวกับ โรงเรียนมีการศึกษาตามขั้นตอนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อ	การศึกษาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ระดับการศึกษาการประกันคุณภาพ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1.	การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการศึกษา โรงเรียนมีการศึกษาตามขั้นตอนการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายใน					
2.	ครูผู้สอนในโรงเรียนมีความมุ่งมั่นในการศึกษางาน ประกันคุณภาพภายใน					
3.	โรงเรียนมีการเตรียมความพร้อมในการศึกษางาน ประกัน					
4.	โรงเรียนมีการกำหนดเป้าหมายของการประกัน คุณภาพภายในที่มีความเป็นไปได้					
5.	โรงเรียนมีการวางแผน กลยุทธ์ในการศึกษา งานประกันคุณภาพภายใน					
6.	โรงเรียนมีการศึกษาสภาพปัจจุบันกับการศึกษา การดำเนินงานของสถานศึกษา					
7.	โรงเรียนมีการศึกษาผลการศึกษาของสถานศึกษา					
8.	โรงเรียนมีการสร้างความเข้าใจกับบุคลากรเกี่ยวกับ งานประกัน					
9.	โรงเรียนมีการวางแผนในการศึกษาการประกัน คุณภาพภายใน					
10.	โรงเรียนมีการปฏิบัติงานแผนที่วางไว้					
11.	การประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด โรงเรียนมีการออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา การประกันคุณภาพภายใน					
12.	โรงเรียนมีการวางแผนกรอบการประเมินคุณภาพ ภายใน					
13.	โรงเรียนมีการกำหนดบุคลากรให้รับผิดชอบ แต่ละตัวบ่งชี้					

ข้อ	การศึกษาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ระดับการศึกษาการประกันคุณภาพ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
14.	โรงเรียนมีการกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล					
15.	โรงเรียนมีการกำหนดแหล่งผู้ให้ข้อมูลไว้อย่างชัดเจน					
16.	โรงเรียนมีการกำหนดวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมิน					
17.	โรงเรียนมีการสร้างเกณฑ์การตัดสินผลการประเมินที่สอดคล้องกับหน่วยงานต้นสังกัด					
18.	โรงเรียนได้กำหนดช่วงเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลไว้อย่างชัดเจน					
19.	โรงเรียนมีการวางแผนการกำกับ ติดตาม การประเมินภายในของคณะกรรมการ					
20.	โรงเรียนมีการนำผลการประเมินมาพัฒนาปรับปรุงการศึกษาการประกันคุณภาพภายใน					
21.	การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี โรงเรียนมีการจัดทำรายงานการประเมินของสถานศึกษาเองได้อย่างถูกต้อง					
22.	โรงเรียนมีการรายงานผลการประเมินภายในให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบ					
23.	โรงเรียนมีการวางแผนในการเตรียมการประเมินภายนอก					
24.	โรงเรียนได้ชี้แจงผลการประเมินให้ครูผู้สอนและบุคลากรในโรงเรียนได้ทราบ					
25.	โรงเรียนมีการทำรายงานการประเมินคุณภาพภายในด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย					
26.	โรงเรียนมีวิธีการดำเนินงานที่เป็นระบบเป็นไปตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้					

ข้อ	การศึกษาระดับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	ระดับการศึกษาระดับการประกันคุณภาพ				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
27.	รายงานการประเมินตนเองมีการชี้ให้เห็นถึงจุดแข็งและจุดอ่อนของสถานศึกษา					
28.	โรงเรียนมีการนำผลการประเมินมาเป็นแนวทางในการพัฒนางานการประเมินครั้งต่อไป					
29.	มีการตรวจสอบผลการดำเนินงานกับเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้					
30.	มีการจัดทำสารสนเทศที่สะท้อนผลการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างชัดเจน					
31.	มีการนำผลที่ได้จากการประเมินคุณภาพภายในไปวางแผนการดำเนินงานในระยะต่อไปอย่างต่อเนื่อง					

ขอขอบคุณท่านที่ตอบแบบสอบถาม

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวกัลยา เจริญมี
วัน เดือน ปีเกิด	6 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2532
สถานที่เกิด	จังหวัดระยอง
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	79 หมู่ที่ 7 ตำบลทุ่งควายกิน อำเภอแกลง จังหวัดระยอง
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2558-2560	ครูผู้ช่วย โรงเรียนบ้านเนินสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 2
พ.ศ. 2560-ปัจจุบัน	ครู คศ.1 โรงเรียนบ้านเนินสมบูรณ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 2
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2555	ครุศาสตรบัณฑิต (การศึกษาปฐมวัย) มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
พ.ศ. 2560	การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา